

ACTIVITEITEN- VERSLAG VAN DE HOGE AMBTENAAR

VAN DE
BRUSSELSE
AGGLOMERATIE
2023-2024

*DIT VERSLAG GEEFT
EEN OVERZICHT VAN DE
WERKZAAMHEDEN VAN DE
HOGE AMBTENAAR VAN DE
BRUSSELSE AGGLOMERATIE EN
HAAR TEAMS, VAN NOVEMBER
2023 TOT OKTOBER 2024.*

	WOORD VAN DE HOGE AMBTENAAR VAN DE BRUSSELSE AGGLOMERATIE	6
	« SAMEN KOMEN WE VERDER »	6
	ACTUEEL	8
1	24/7-PERMANENTIE BIJ SAFE.BRUSSELS	9
2	WAT GEBEURDE ER IN 2024 IN HET BRUSSELSE GEWEST?	10
A	Voorziene en onvoorziene gebeurtenissen	10
B	Gezondheidsdossiers	10
C	Afsluiting van wegen	10
3	BRU RESPONSE: 250 BURGERS BETROKKEN BIJ HET CRISISBEHEER IN HET BHG	12
4	NIEUWE TECHNOLOGIEËN TEN DIENSTE VAN CRISISBEHEER	15
	DAGELIJKSE INZET VOOR EEN VEILIG BRUSSEL	18
1	VOORBEREIDING OP CRISSEN VIA NOODPLANNING	19
A	Overstromingen	20
B	Europese instellingen	20
C	Grootschalige stroomuitval	21
D	Seveso	22
E	Bioveiligheid	22
F	Extreme weersomstandigheden	22
G	CBRNe	23

2	OPERATIONALISERING VAN NOODPROCEDURES	25
A	Oefeningen	25
B	Opleidingen	25
C	Terreingids D1-D2-D3	26
D	Technische tools voor crisisbeheer	26

IN DE KERN VAN DE BRUSSELSE VEILIGHEID 29

1	OVERLEG MET PARTNERS	30
A	Op het niveau van de Brusselse gemeenten	30
B	Op het niveau van de Brusselse agglomeratie	30
C	Op het niveau van de Belgische provincies	32
D	Op federaal niveau	34
2	NETWERKING	38
A	Brusselse gewestelijke administraties	39
B	Dir-CP-Ops	40
3	RELATIES MET HET BRUSSELS PARLEMENT EN DE BRUSSELSE REGERING	41
A	Democratische controle en hoorzitting in het parlement	42
B	Bijdrage aan het witboek van safe.brussels	43
4	ACTIVITEITEN OP HET GEBIED VAN NETWERKING, REPRESENTATIE EN PARTNERSCHAPPEN	44
A	Herdenkingen en patriottische ceremonies	45

B	Feestelijkheden en prijsuitreikingen	46
C	Koninklijke familie	46
D	Internationale betrekkingen	47
	TOEPASSING VAN DE WAPENWET	51
1	DIENST WEAPONS & EXPLOSIVES	52
	COMMUNICATIE EN INFORMATIE AAN DE BEVOLKING	55
1	MONODISCIPLINAIR PLAN D5	56
2	BIJDRAGE VAN DE DIENST COMMUNICATIE AAN DISCIPLINE 5	57
3	COMMUNICATIE IN HET KADER VAN HET PROJECT BRU RESPONSE	58
4	ONTWIKKELING VAN DE WEBSITE SAFE.BRUSSELS	59
A	Lancering van de pagina 'Bereid je voor' op specifieke risico's voor het BHG	59
B	Aanmaak van de pagina 'Koninklijke Maatschappij'	59
C	Evolutie van de pagina 'De hoge ambtenaar'	60
D	Denkoefening rond de pagina 'BRU Response' en de voorbehouden ruimte	60
5	COMMUNICATIECAMPAGNES	61
6	OPVANG VAN OEKRAÏNERS DIE TIJDELIJKE BESCHERMING GENIETEN	62

LIJST MET AFKORTINGEN

ADR	<i>Accord for dangerous goods by road</i>
ADVP	Algemene directie Veiligheid en Preventie
ANIP	Algemeen nood- en interventieplan
APREF	<i>Association des Préfets et Représentants de l'État de Francophonie</i>
BHG	Brussels Hoofdstedelijk Gewest
BNIP	Bijzonder Nood- en Interventieplan
BNRA	<i>Belgian National Risk Assessment</i>
BNRP	<i>Belgium national resilience plan</i>
BS	Belgisch Staatsblad
CC-PROV	Provinciaal Coördinatiecomité
CER	<i>Critical Entities Resilience</i>
CST	<i>Crisis support team</i>
DBDMH	Dienst voor Brandbestrijding en Dringende Medische Hulp
DirCo	Directeur-coördinator
Dir-CP-Ops	Directeur van de operationele commandopost
DLIV	Directie Lokale Integrale Veiligheid
DPA	Diefstalpreventieadviseur
EASTR	European Association of State Territorial representatives
ESA	<i>European Space Agency</i>
FDG	Federale diensten van de gouverneurs
FOD	Federale Overheidsdienst

GIP	Gewestelijke en Intercommunale Politieschool
GIS	Geografisch informatiesysteem
GGM	Genetisch gemodificeerd micro-organisme
GGO	Genetisch gemodificeerd organisme
GOB	Gewestelijke Overheidsdienst Brussel
GPAB	Gewestelijke Politieacademie Brussel
GPI	Geïntegreerde politie
GVR	Gewestelijke Veiligheidsraad
GVPP	Globaal Veiligheids- en Preventieplan
ION	Instelling van openbaar nut
KMI	Koninklijk Meteorologisch Instituut
NAGE	Namen - Andenne - Gembloux - Éghezée (hulpverleningszone)
NCCN	Nationaal Crisiscentrum
NEHAP	<i>National Environment and Health Action Plan</i>
NPC	Noodplanningscoördinator
NVP	Nationaal Veiligheidsportaal
OIF	<i>Organisation internationale de la Francophonie</i>
POC	<i>Proof of Concept</i>
RCCR	Regionaal Crisiscentrum
SBB	Dienst Bioveiligheid en Biotechnologie
SITCEN	<i>Situation Center</i>
SPOC	<i>Single Point of Contact</i>

WOORD VAN DE HOGE AMBTENAAR VAN DE BRUSSELSE AGGLOMERATIE

«*SAMEN KOMEN WE VERDER.*»

Van bij mijn indiensttreding in 2021 begreep ik dat synergie cruciaal zou zijn voor een veiliger Brussels Gewest.

Sinds 3 jaar staat één organisatie in voor alle fasen van de risicocyclus: van de identificatie tot de analyse van risico's en criminaliteitsverschijnselen; van de coördinatie van beleidsmaatregelen inzake preventie en veiligheid tot noodplanning en crisisbeheer; van de evaluatie tot de ondersteuning en versterking van opleiding en tot een Brussels beleid voor meer weerbaarheid.

Die interne synergie werd bestendigd in de nieuwe ordonnantie van 16 mei 2024, die aan safe.brussels de opdracht toevertrouwt om de hoge ambtenaar en de minister-president te ondersteunen in de uitvoering van hun bevoegdheden op het vlak van civiele veiligheid en handhaving van de openbare orde.

Ik ben trots dat we woorden omzetten in daden. Met deze interne organisatie, die tegelijk samenhangend, complementair en efficiënt is, geven we het goede voorbeeld.

Maar alleen zijn we niets. Ik wil ook de partners van safe.brussels van harte danken.

Al snel kon ik immers rekenen op hun steun bij tal van projecten - u ontdekt ze bij het lezen van dit verslag - die ervoor zorgen dat de Brusselse overheids- en nooddiensten steeds beter voorbereid zijn op de risico's en crisissen in onze hoofdstad.

Alweer leidde de gecreëerde synergie tot concrete resultaten: de overstromingsrisico's en de risico's in verband met de Seveso-hogedrempelinrichting Lukoil of de sites van het Europees Parlement werden geanalyseerd en er werd op geanticipeerd, er vonden crisisoefeningen plaats, gemeentelijke burgerreserves civiele veiligheid werden opgericht. Voor het Brussels crisisbeheer waren 2023 en 2024 jaren van succesvolle samenwerkingen.

Als gouverneur voor het crisisbeheer genoot ik ook van de adviezen en waardevolle hulp van mijn collega-gouverneurs van de andere Belgische provincies.

Na BW Response en BRU Response in 2023 en LUX Response in 2024, hebben ook de Antwerpse gouverneur en de Oost-Vlaamse gouverneur burgerparticipatieprojecten gelanceerd.

De toekomst opent zich al voor een nieuwe synergie met artificiële intelligentie ter ondersteuning van de overheids- en nooddiensten, een evolutie waarover ik het ongetwijfeld uitgebreid zal hebben in mijn activiteitenverslag van 2025.

Tijdens de eerste jaren van mijn mandaat heb ik kunnen vaststellen hoe krachtig en efficiënt solidariteit is. Die synergieën, zowel intern als met onze partners, de gouverneurs of de burgers, wil ik verankeren in het risico- en crisisbeheer van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG).

1. 24/7-PERMANENTIE BIJ SAFE.BRUSSELS

Safe.brussels⁰¹ is een Brusselse instelling van openbaar nut die haar personeel en faciliteiten ten dienste stelt van:

- + De minister-president, verantwoordelijk voor het veiligheidsbeleid en de handhaving van de openbare orde;
- + De hoge ambtenaar van de Brusselse agglomeratie, gouverneur voor het crisisbeheer;
- + De regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG) en, in voorkomend geval, het parlement;
- + De Brusselse lokale autoriteiten, nood- en interventiediensten.

Voor de leidend ambtenaar van safe.brussels, die in die hoedanigheid de bevoegdheden van hoge ambtenaar van de Brusselse agglomeratie uitoefent, werd 2024 gekenmerkt door de versterking en optimalisatie van de diensten binnen safe.brussels die tot taak hebben haar te ondersteunen in de uitoefening van haar opdrachten.

Die structurering ging van start bij het begin van haar mandaat, in 2021-2022⁰², nadat een inventaris was gemaakt van de beschikbare middelen en het personeelsbestand bij safe.brussels. De inventaris kwam er naar aanleiding van de wettelijke voorschriften in verband met de opdrachten van de gouverneurs en van de hoge ambtenaar: *“De bevoegde overheden moeten in een infrastructuur voorzien, alsook in de toereikende materiële en personele middelen voor het beheer van noodsituaties”*⁰³.

De belangrijkste verandering hield in dat federale en gewestelijke personeelsleden gezamenlijk werden ingezet binnen eenzelfde departement van safe.brussels, de directie Operations, belast met de ondersteuning van de minister-president en de hoge ambtenaar bij de uitoefening van hun respectievelijke bevoegdheden met betrekking tot openbare orde en civiele veiligheid.

Zo bestaat de dienst **Crisis management** in hoofdzaak uit ambtenaren van de federale overheidsdienst (FOD) Binnenlandse Zaken die ter beschikking zijn gesteld van de hoge ambtenaar voor de opdrachten van noodplanning, risicoanalyse en multidisciplinaire coördinatie.

➔ De dienst Crisis management zorgt ervoor dat het BHG een antwoord klaar heeft bij onvoorzienne noodsituaties, dankzij een noodplanning en advies rond crisisbeheer.

Eind 2024 werd binnen de directie Operations van safe.brussels de dienst **Public order** opgericht. De leden ervan hebben tot taak de minister-president te ondersteunen in het kader van zijn bevoegdheden met betrekking tot openbare orde. Ze komen met name tussen in de voorbereidingen van geplande grote evenementen op het grondgebied van het BHG (20 km van Brussel, oudejaarsavond, nationale feestdag op 21 juli, grote manifestaties enz.). De dienst Public order ondersteunt ook de minister-president bij de uitwerking en coördinatie van gewestelijke strategieën om te strijden tegen fenomenen die van invloed zijn op de openbare orde (drugshandel, onveiligheid in de omgeving van stations ...).

➔ De dienst Public order identificeert samen met de veiligheidspartners gewestelijke strategieën voor de omkadering van gekende of verwachte evenementen en veiligheidsfenomenen.

Beide diensten worden ondersteund en gevoed door het Situation center (**SITCEN**). Dat werd opgericht in januari 2022 en levert operationele steun aan de bevoegde autoriteiten voor de opvolging en het beheer van incidenten met betrekking tot de openbare orde of civiele veiligheid. Die dienst, die aanvankelijk werkte volgens een stelsel van actieve en passieve wachtdienst, is eind 2024 uitgegroeid tot een **echte operationele permanentie, dag en nacht, zeven dagen op zeven**.

Safe.brussels leverde een praktisch, logistiek en technisch huzarenstukje en slaagde erin plaats te maken voor in totaal achttien operationele medewerkers die dag- en nachtpermanenties afwisselen. De medewerkers van de permanentie staan in voor:

- + de 24/7 monitoring van situaties die mogelijk of met zekerheid een impact hebben op de openbare orde en/of civiele veiligheid op het grondgebied van het BHG;
- + de verwerking en verspreiding van relevante, gecontroleerde en verrijkte informatie;
- + de technische en functionele ondersteuning van de minister-president en de hoge ambtenaar, meer bepaald in het kader van de activering van het regionaal crisiscentrum (RCCR).

➔ De SITCEN-permanentie is een aanspreekpunt en continue informatiebron voor de bevoegde autoriteiten, de Brusselse instellingen en safe.brussels. Ze ondersteunt een efficiënte dynamiek tussen het operationele en het strategische luik van het crisis- en evenementenbeheer.

⁰¹ Alle realisaties en structureringswerken binnen de instelling staan in het jaarverslag van safe.brussels (zie tabblad 'publicaties' op de website). Dit hoofdstuk is bedoeld om een kort overzicht te geven van de middelen en processen die de hoge ambtenaar ondersteunen bij de uitoefening van haar bevoegdheden.

⁰² Zie LAVAUX S., *Een tijd om te overleggen, een tijd om te beslissen. Terugblik op de acties genomen door de Hoge ambtenaar van de Brusselse Agglomeratie. Activiteitenverslag 2021-2022*, Brussel, 2023, pp. 9-10. Online op de website van safe-brussels.

⁰³ Koninklijk besluit van 22 mei 2019 betreffende de noodplanning en het beheer van noodsituaties op het gemeentelijk en provinciaal niveau en betreffende de rol van de burgemeesters en de provinciegouverneurs in geval van crisisgebeurtenissen en -situaties die een coördinatie of een beheer op nationaal niveau vereisen, *Belgisch Staatsblad (BS)*, 27 juni 2019, art. 3.

2. WAT GEBEURDE ER IN 2024 IN HET BRUSSELSE GEWEST?

⁰⁴ In het BHG: de burgemeesters wanneer de gebeurtenissen enkel betrekking hebben op hun gemeente, of de minister-president wanneer de dynamiek het lokale overstijgt.

A VOORZIENE EN ONVOORZIENE GEBEURTENISSEN

Dankzij de werkzaamheden van het SITCEN kan een overzicht worden gemaakt van voorziene en onvoorziene gebeurtenissen die het BHG treffen. Die laatste kunnen omwille van hun omvang of gevoelige karakter de openbare orde in gevaar brengen (culturele of sportieve evenementen, protestbetogingen ...) of verstoren (niet-toegelaten betoging, spontane staking, *rave parties*).

+ Die gebeurtenissen moeten dus van nabij worden opgevolgd door de autoriteiten die bevoegd zijn voor de openbare orde⁰⁴ maar ook door de hoge ambtenaar, in het licht van een bedreiging voor de civiele veiligheid (integriteit van goederen en personen), met de medewerking van verschillende hulpverlenings- en interventiediensten.

Incidenten en rampen vallen dan weer rechtstreeks onder de bevoegdheid van de hoge ambtenaar van de Brusselse agglomeratie wanneer de feiten of hun gevolgen voelbaar zijn in meerdere gemeenten.

Van november 2023 tot oktober 2024 heeft de hoge ambtenaar van de honderden gebeurtenissen geregistreerd door het SITCEN diegene opgevolgd, of zelfs begeleid, waarvan de uitdagingen mogelijk of direct onder haar verantwoordelijkheid vallen.

B GEZONDHEIDSDOSSIER

De dienst Crisis management woonde de verschillende door het NCCN georganiseerde coördinatievergaderingen bij die betrekking hadden op:

- + De uitbraak van blauwtong, een ziekte die vooral schapen treft;
- + Het opduiken van een nieuwe variant van het apenpokkenvirus (subtype clade 1) in Centraal-Afrika en de detectie van een alleenstaand geval in Zweden in de zomer van 2024. Over dat dossier zijn er overlegvergaderingen geweest met Vivalis (Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie), de instelling die bevoegd is voor de opvolging van meldingsplichtige besmettelijke ziektes in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

C AFSLUITING VAN WEGEN

Na de doortocht van de storm Louis in februari 2024 werkten de *safe.brussels*-teams ten dienste van de hoge ambtenaar de gewestelijke procedure voor het sluiten van de Brusselse wegen door het Zoniënwoud bij. Laattijdige weerwaarschuwingen zijn nu beter geïntegreerd in die procedure.

3. BRU RESPONSE: 250 BURGERS BETROKKEN BIJ HET CRISISBEHEER IN HET BHG

Op 8 februari 2023 lanceerde de hoge ambtenaar van de Brusselse agglomeratie officieel het programma BRU response dat tot doel heeft de weerbaarheid bij crisissen te versterken bij alle actoren van het BHG. Dat initiatief vloeide voort uit een dubbele vaststelling: algemeen zijn we onvoldoende voorbereid op verschillende mogelijke gebeurtenissen en daarnaast is er de noodzaak om zich voor te bereiden op nieuwe en onvoorziene risico's. Die vaststelling, gedeeld door de gouverneur van Waals-Brabant, ligt aan de basis van het programma BW response, dat voor de hoge ambtenaar de belangrijkste inspiratiebron was bij de opstelling van het Brusselse programma.

De uitvoering van het project BRU response is verdeeld over 3 pijlers:

- + De ontwikkeling en het onderhoud van geïntegreerde netwerken (zie hoofdstuk 'Netwerkvorming', p. 38-40);
- + De organisatie van opleidingen en oefeningen voor de actoren en autoriteiten die betrokken zijn bij het crisisbeheer (zie hoofdstuk 'Operationalisering van Noodprocedures', p. 25-26);
- + De ontwikkeling van burgerparticipatie.

7
burgerbijeenkomsten,
—
575
aanwezige burgers,
—
250
opgeleide vrijwilligers in
de gemeentelijke reserves,
—
3
opleidingsdagen

Voor die laatste pijler werd in maart 2023 een proefproject opgestart met de 3 gemeenten van de politiezone Montgomery⁰⁵, in nauwe samenwerking met de korpschef, Michaël Jonniaux. In het kader van dat proefproject werd de werking van de gemeentelijke burgerreserves vastgelegd, werden de nodige tools uitgewerkt⁰⁶ en werden in de betrokken gemeenten de eerste ontmoetingen met burgers georganiseerd, in samenwerking met de respectievelijke burgemeesters.

In 2024 hebben die eerste fasen van het programma ertoe geleid dat verschillende gemeenten van het BHG zich aansloten bij BRU response, waaronder Sint-Agatha-Berchem, Vorst, Sint-Gillis en Ganshoren.

Tussen 2023 en 2024 werden in totaal zeven vergaderingen georganiseerd in de gemeenten, zodat de overheden en veiligheidsprofessionals 575 burgers konden ontmoeten die belangstelling hadden voor crisisbeheer. Die laatsten kregen uitleg van de hulpverlenings- en interventiediensten, burgemeesters, gemeentelijke noodplanningcoördinatoren (NPC) en van de hoge ambtenaar en haar teams. Op die manier kreeg de bevolking van die gemeenten de kans om meer te weten te komen over de Belgische mechanismen om zich voor te bereiden en te antwoorden op noodsituaties.

De burgerontmoetingen waren niet alleen bedoeld om te informeren en te sensibiliseren, maar ook om gemeentelijke reserves samen te stellen van vrijwilligers die de gemeenten en hulpdiensten ondersteunen in uitzonderlijke situaties.

In een crisissituatie kunnen de vrijwilligers bijvoorbeeld helpen bij het zoeken naar verdwenen personen, of logistieke steun of een helpende hand bieden in een opvangcentrum (mensen registreren, dranken/maaltijden bereiden en uitdelen). Ze zouden ook, dankzij hun eigen kennis van crisisbeheer, ondersteuning kunnen bieden om spontane vrijwilligers zonder opleiding te begeleiden en aan te sturen.

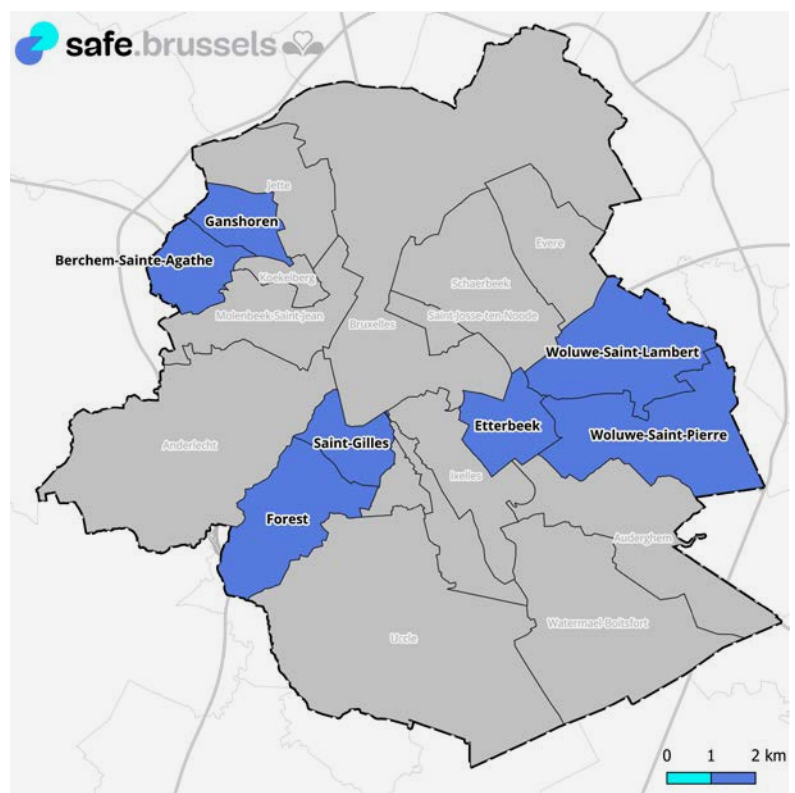
Buiten noodsituaties kunnen de vrijwilligers meewerken aan preventieacties, bijvoorbeeld een informatiestand bemannen tijdens een openbaar evenement. Ze kunnen ook deelnemen aan oefeningen op het terrein, hetzij in het kader van hun mogelijke functie, hetzij als figurant.

Het idee is om, via die reserves, een gevoel van betrokkenheid te creëren en de samenleving te responsabiliseren voor zowel de voorbereiding als het crisisbeheer. Het project komt ook tegemoet aan de behoefte van burgers om burgerlijke solidariteit te tonen in een noodsituatie.

In 2024 werden op zaterdag 3 en 17 februari en op 21 september de eerste verplichte opleidingssessies georganiseerd in samenwerking met de Dienst voor Brandbestrijding en Dringende Medische Hulp (DBDMH). In totaal namen 250 vrijwilligers hieraan deel. Op het programma: de organisatie van het crisisbeheer in België en de werking van de gemeentelijke reserves van de civiele veiligheid. De vrijwilligers sloten de dag af met een bezoek aan de brandweerkazerne van het Brussels Gewest en het noodcentrum 112.

⁰⁵ Etterbeek, Sint-Lambrechts-Woluwe en Sint-Pieters-Woluwe.

⁰⁶ FAQ, overeenkomsten, inschrijvingsformulieren en communicatietools.

"Ik wilde mijn steentje bijdragen. [...] Wat mij drijft, is dat ik me als burger nuttig wil voelen in crisistijd. [...] Via de opleiding in crisisbeheer van het programma BRU response heb ik nieuwe dingen geleerd, vooral over de structuur van de verschillende disciplines D1, D2 enz. [...] Het is een mooi initiatief om preventief mensen samen te brengen die zich willen engageren om op gemeentelijk niveau te helpen in crisistijd en die elkaar al hebben ontmoet. Doordat we nu al mogen aangeven voor welke taken ze ons mogen inzetten, zullen we ook meteen aan de slag kunnen als de vraag komt."

Mélanie SIARKOU, vrijwilliger van de gemeentelijke reserve van Vorst.

4. NIEUWE TECHNOLOGIEËN TEN DIENSTE VAN CRISISBEHEER

Onze omgeving wordt steeds complexer. Structurele noodsituaties nemen toe en worden gekenmerkt door hun omvang, duur, reikwijdte, veelvormige aard, alsook door hun gevolgen voor diverse sectoren waardoor ze de fundamenteën zelf van onze samenleving in twijfel trekken.

+ Gezien die ontwikkelingen is de ondersteuning van nieuwe technologieën noodzakelijk. Daarom heeft het Brussels Gewest, op initiatief van de hoge ambtenaar, een samenwer-

kingsverband ondertekend met de Europese ruimtevaartorganisatie (ESA) in Redu. Het project van die samenwerking, 'Safeplace', past binnen het programma 'Civil Security From Space' van de ESA dat ook andere programma's omvat zoals COSMOS (vroegtijdige waarschuwing op het gebied van overstromingen) of SMART-CONNECT: flexibele oplossingen voor connectiviteit en multisensor-systeem voor onder meer maritieme bewaking en bosbranden.

Safeplace is een platform dat in een crisissituatie gegevensuitwisseling mogelijk maakt via aardobservatiesatellieten. Het is ook bestemd om een beroep te doen op telecommunicatiediensten.

Het platform werkt als een bibliotheek van hulpbronnen afkomstig van ruimtevaartinfrastructuren of andere geavanceerde technologieën. In crisistijd kunnen de gebruikers van dit platform:

- + Een gemeenschappelijke cartografie opstellen op basis van open gegevens;
- + Dankzij satellieten meer duidelijkheid krijgen over de intensiteit en timing van een verschijnsel (bijvoorbeeld over de richting van gifwolken);
- + De middelen van de veiligheids- en hulpdiensten lokaliseren;
- + Steunen op de evolutie van de weersomstandigheden in reële tijd;
- + Gebrekkige communicatiemiddelen versterken.

Safeplace zal niet alleen het operationeel beheer van crisissen verbeteren, maar ook aanzienlijke strategische voordelen bieden:

- + Er kan sneller worden geanticipeerd op de voortgang van bijvoorbeeld een brand, overstroming, beweging van een massa;
- + Er kan sneller een algemeen en veelzijdig situatierapport in reële tijd worden opgesteld;
- + In geval van verschillende crisissen tegelijkertijd verloopt het beheer efficiënter;
- + De gegevens en het delen van gegevens tussen gebruikers zijn beveiligd.

Rekening houdend met de troeven van het Safeplace-platform werd op 15 mei 2024 een overeenkomst ondertekend met de ESA, in aanwezigheid van koning Filip van België, in het *European Space Security and Education Centre* van de ESA in Redu.

Een *proof of concept* (POC) zal worden opgesteld tussen safe.brussels en de ESA om die samenwerking te implementeren.

De uitvoering zal verlopen in drie fasen:

- + Fase 1: identificatie van de behoeften door de crisisbeheerders;
- + Fase 2: integratie van de verschillende stromen en weergave van de satellietbeelden van de ESA in het Brussels regionaal crisiscentrum (RCCR);
- + Fase 3: uitvoering van een oefening om de satellietbeelden weer te geven in het regionaal crisiscentrum.

Safeplace zal niet alleen het operationeel beheer van crisissen verbeteren, maar ook aanzienlijke strategische voordelen bieden.

DAGELIJKSE INZET VOOR EEN VEILIG BRUSSEL

18

1. VOORBEREIDING OP CRISSEN VIA DE NOODPLANNING

⁰⁷ Koninklijk besluit van 22 mei 2019 betreffende de noodplanning en het crisisbeheer...op. cit, BS, 27 juni 2019, art. 1.

⁰⁸ Ibidem.

De gouverneurs/hoge ambtenaar moeten een algemeen nood- en interventieplan opstellen (ANIP). Volgens het koninklijk besluit van 22 mei 2019 is het ANIP “een *NIP dat de algemene richtlijnen en de informatie bevat die nodig zijn om het beheer van noodsituaties te garanderen*”⁰⁷.

De bijwerking van het ANIP van het BHG was dus de allerhoogste prioriteit voor de hoge ambtenaar zodra zij in dienst trad. Het plan werd goedgekeurd door de minister van Binnenlandse Zaken, Annelies Verlinden, via het ministerieel besluit dat werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 10 april 2024.

Een andere verantwoordelijkheid van de autoriteiten die bevoegd zijn voor de noodplanning bestaat uit de uitwerking van een of meerdere bijzondere nood- en interventieplannen (BNIP) “*voor de risico's waarvoor de regelgeving dit voorschrijft, alsmede voor de risico's waarvoor de bevoegde autoriteit dit noodzakelijk acht*”⁰⁸.

Het werk in verband met de noodplanning beperkt zich niet tot de opstelling van plannen, maar omvat ook een voorbereidingsfase met inbegrip van de opvolging van specifieke thema's (die hieronder nader worden omschreven). Die voorbereiding kan vervolgens leiden tot de opstelling van plannen of procedures in overleg met de betrokken actoren.

Over het algemeen is het proces dat leidt tot de opstelling van de noodplannen belangrijker dan het einddocument.

A OVERSTROMINGEN

Sinds vorig jaar zijn de werkzaamheden aan het BNIP overstromingen goed opgeschoten met het oog op voltooiing en een goedkeuring in de veiligheidscel eind 2024. De eerste en belangrijkste fase van de ontwikkeling van het BNIP werd uitgevoerd met de gewestelijke werkgroep rond overstromingen (WG Overstromingen) en bestond uit een analyse van de specifieke risicogegevens.

Op basis van het waterbeheerplan 2022-2027 van het BHG en in samenwerking met de operatoren van de watersector en Leefmilieu Brussel werd een informatiefiche over de risico's opgesteld. Het document bevat gegevens over de hydrografie van het BHG, de hydraulische infrastructuur (rioolstelsel, wachtbekkens, haveninfrastructuur en sluizen) en de operatoren van de infrastructuur.

Voor het operationeel beheer hebben de wateroperatoren (Vivaqua, Hydria, Haven van Brussel) en Leefmilieu Brussel gegevens bezorgd over:

- + De beschikbare middelen;
- + De alarmdrempels van de autoriteiten;
- + De operationele acties die ze ondernemen voor, tijdens en na een pluviale of fluviale overstroming.

Die gegevens werden ook gedefinieerd op basis van een simulatie van de risicoscenario's met de operatoren van de watersector, onder leiding van Leefmilieu Brussel.

Begin september heeft de WG Overstromingen overlegd met de disciplines in het kader van de verschillende operaties.

B EUROPESE INSTELLINGEN

Europees parlement

De multidisciplinaire werkgroep die instond voor de bijwerking van het BNIP Europees parlement was in oktober 2024 daarmee klaar. In de loop van het jaar had de werkgroep diverse bepalingen van het plan bijgewerkt (de laatste versie dateerde al van 2013), zoals:

- + De deelname van het Europees parlement aan de operationele en strategische crisisstructuren;
- + De psychosociale zorg;
- + Het multidisciplinaire operationele instrument;
- + De crisiscommunicatie.

Risicoscenario's werden uitgewerkt op basis van de twee belangrijkste soorten overstromingen: pluviale en fluviale overstromingen, met de bijbehorende overstromingskaarten. Voor elk scenario werden de impact, de voorspellingsperiode, voorspellingstools en verantwoordelijke operator geanalyseerd.

Secretariaat-generaal van de Raad van de Europese Unie - veiligheid en mobiliteit

Omdat de werken aan de Schuman-rotonde in de zone van de noodplanning van het BNIP van het Secretariaat-generaal van de Raad van de EU liggen, maken de diensten van de hoge ambtenaar vóór iedere Europese top samen met de verschillende disciplines een plaatsbeschrijving van de werf om de impact ervan op het BNIP te evalueren.

Daarnaast heeft de hoge ambtenaar een werkgroep opgericht rond de mobiliteit en veiligheid in verband met de herinrichtingswerken van de Schuman-rotonde. Die werkgroep wordt voorgezeten door haarzelf en door de gewestelijke Commissaris voor Europa en de Internationale Organisaties. De werkgroep brengt de lokale en regionale partners en de Europese instellingen samen.

C**GROOTSCHALIGE
STROOMUITVAL**

Het BNIP Grootschalige stroomuitval, meestal 'BNIP Elektriciteit' genoemd, is bedoeld om het nationale noodplan 'Grootschalige stroomuitval' dat op 18 september 2012 werd goedgekeurd door de minister van Binnenlandse Zaken, toe te passen op provinciaal niveau.

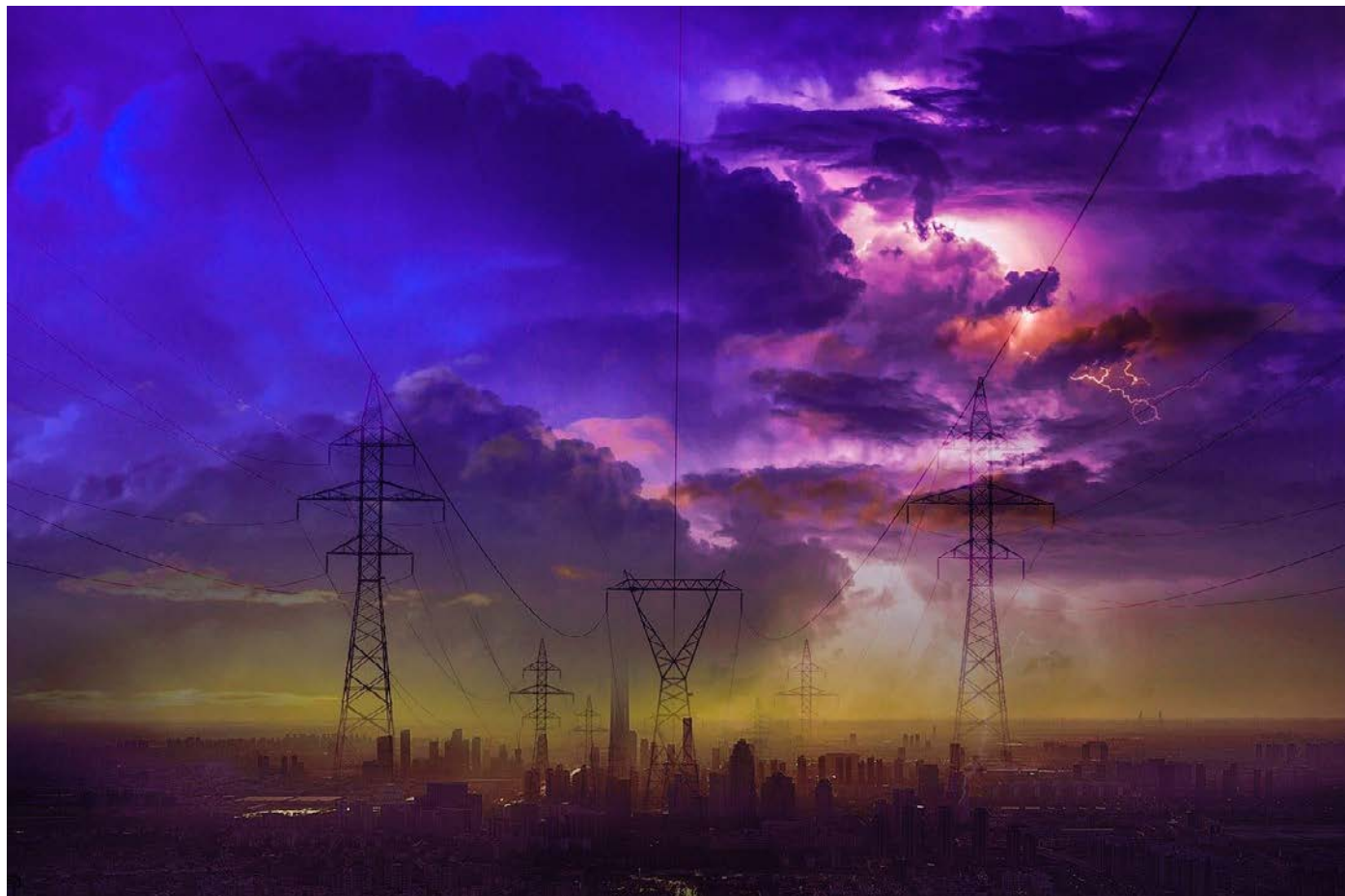
Hiervoor zijn er vanaf januari 2024 bilaterale contacten geweest tussen Sibelga en safe.brussels om de scenario's van stroomuitval te identificeren.

Op basis van de deskundigheid van Sibelga werden 5 scenario's geselecteerd en werd voor elk daarvan een fiche gemaakt met de mogelijkheden op het vlak van operationele en strategische coördinatie.

Voor elk scenario werden ook een impactanalyse en een lijst van stroomgeneratoren gevraagd aan de hulp- en interventiediensten en aan de gewestelijke administraties, met inbegrip van safe.brussels.

De veiligheidscel gaf een werkgroep de opdracht om het plan op te stellen.

De gemeentelijke NPC's en D5 werden geraadpleegd om een gemeentelijke ondersteuning bij het crisisbeheer op provinciaal of federaal niveau te overwegen, rekening houdend met het risico van stroomuitval. De operationalisering op gemeentelijke schaal wordt voortgezet in 2025. De disciplines werden ook geraadpleegd in verband met de bepalingen op het vlak van operationele coördinatie.

⁰⁹ Op initiatief van de Wereldgezondheidsorganisatie hebben de federale overheid, de gewesten en de gemeenschappen samen een nationaal actieplan leefmilieu en gezondheid opgesteld (*National Environment and Health Action Plan* of NEHAP).

D SEVESO

Het opstellen van bijzondere plannen voor inrichtingen die onderworpen zijn aan de Seveso-regelgeving (Europese richtlijn 1986/609/EEG) is een wettelijke verplichting die voortvloeit uit het Samenwerkingsakkoord van 16 februari 2016 tussen de federale staat en de drie gewesten betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken. Krachtens die wetgeving moet voor elke inrichting die is aangeduid als 'Seveso hogedrempelinrichting' een noodplan worden opgesteld op het niveau van de gouverneur of van de hoge ambtenaar voor de Brusselse agglomeratie.

Op het grondgebied van het BHG is één inrichting aangeduid als Seveso hogedrempelinrichting, met name de opslagterminal van Lukoil in Neder-over-Heembeek. Die inrichting maakt het voorwerp uit van een BNIP dat werd opgesteld in 2012. Eind 2023 zijn werkzaamheden opgestart om te zorgen voor de nodige bijwerking van dit plan met alle betrokken partners (disciplines, exploitant en de Haven van Brussel).

Het plan besteedt bijzondere aandacht aan de beschermingsmaatregelen voor de bevolking in de buurt en de interventiediensten ter plaatse. Het BNIP legt het accent op de communicatie van die maatregelen en op het bepalen van de rol van de Lukoil-experts binnen de instanties van de operationele coördinatie.

Tegelijk organiseerde het nationaal crisiscentrum (NCCN) in het derde kwartaal van 2024 een alarmoefening onder de naam 'Minimex'. De oefening was bedoeld om de contactgegevens van het bedrijf die waren geïdentificeerd en overhandigd door safe.brussels aan de dienst van de hoge ambtenaar te testen, en om met de preventieadviseur van het bedrijf de fases van de alarmketen evenals de te volgen procedure te controleren.

E BIOVEILIGHEID

De procedures in verband met de externe noodplanning rondom bioveiligheid werden geoptimaliseerd onder leiding van het NCCN, in samenwerking met de federale diensten van de gouverneurs (FDG) en de gewestelijke crisiscentra, om te beantwoorden aan de wettelijke vereisten.

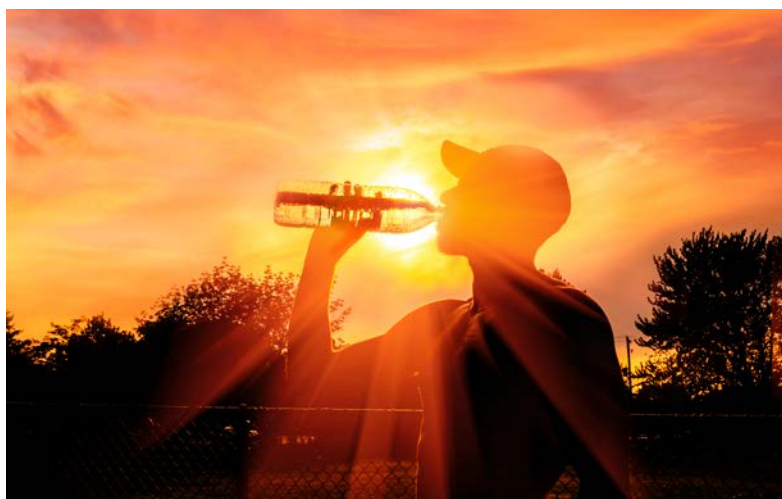
Voor het BHG is een extern noodplan nodig voor de twee sites van Sciensano in Ukkel. De nieuwe formulieren van het noodplan werden ingevuld door hun diensten en overhandigd aan de diensten van de hoge ambtenaar. Ze werden ook goedgekeurd door de Dienst Bioveiligheid en Biotechnologie (SBB), overeenkomstig de nieuwe procedure.

Op basis van het formulier van het noodplan en het bioveiligheidsdossier (basis van de milieuvergunning via Leefmilieu Brussel) kan nu een BNIP worden opgesteld voor het risico 'ingeperkt gebruik van genetisch gemodificeerde micro-organismen (GGM's) / genetisch gemodificeerde organismen (GGO's)' in samenwerking met de gemeente Ukkel.

F EXTREME WEERSOMSTANDIGHEDEN

Hitte - ozonpieken

Na in maart 2024 te hebben deelgenomen aan het overleg van de werkgroep 'hitte en ozonpieken' van het NEHAP⁰⁹ over de communicatie door de gemeenschappen en gewesten, brachten de teams van de hoge ambtenaar in april de Brusselse actoren (Vivalis, Leefmilieu Brussel en IRCELINE) samen om de geplande activiteiten te bespreken en de coördinatie te harmoniseren. Het resultaat was een verbeterd communicatiemodel bij de activering van een waarschuwingsfase van het plan.

Droogte

In april 2024 nam safe.brussels deel aan de jaarlijkse vergadering van de gewestelijke droogtecel, voorgezeten door Leefmilieu Brussel. Traditioneel is die vergadering voor het gewest de gelegenheid om te kijken in welke mate de watervoorraden werden aangevuld tijdens de winter. Ook het evaluatiekader om de droogtesituatie op te volgen en de overeenstemmende indicatoren van de wateroperatoren werden besproken.

Een overleg met de drie gewesten (de bevoegde administraties en de gewestelijke crisiscentra) over het droogterisico vond plaats in het NCCN eind juni 2024. Tijdens die vergadering werden de gewestelijke monitoringprocedures voorgesteld. De bepalingen met betrekking tot de eventueel nodige coördinatie op nationaal niveau, overeenkomstig de bepalingen van het nationaal noodplan, werden eveneens besproken. Op die basis werd de fiche van het nationaal noodplan 'droogte' bijgewerkt.

Harde wind

Om meer inzicht te krijgen in de 'stormprocedure' voor de sluiting van gewestelijke parken, natuureservaten en bossen werd in februari 2024 een overleg georganiseerd met de afdeling Groene ruimten van Leefmilieu Brussel. Indien een storm wordt aangekondigd en er wordt beslist om de gewestelijke groene ruimten te sluiten voor het publiek, wordt die informatie verspreid door safe.brussels.

Vanuit de wens om de stormprocedures in het gewest te harmoniseren, werd in maart 2024 een enquête georganiseerd onder de gemeentelijke NPC's over de procedures in hun gemeente. Een deel van de groene ruimten in het gewest worden immers beheerd door de gemeenten of, in mindere mate, door particuliere actoren.

Procedures van het KMI

Dankzij de nieuwe procedures, tools van partners, en geleerde lessen gaat de dienst Crisis management door met het bijwerken van de interne procedures voor de opvolging van weerwaarschuwingen van het Koninklijk Meteorologisch Instituut (KMI). Zo voerde het NCCN een nieuwe telefoonprocedure in (via BE-alert) voor de FDG op basis van een code oranje van het KMI voor de provincie. Het KMI stuurt sinds dit jaar ook 'weerflashes' op gemeentelijk niveau met weersvoorspellingen op korte termijn (om de 10 minuten). Die nieuwigheden werden toegevoegd aan de interne procedures voor de opvolging van weeralarmen en -verschijnselen.

G CBRNE

Ter gelegenheid van de veiligheidscel van 16 april 2024, wilde de DBDMH van het BHG dat de operationele procedure CBRNe¹⁰, opgesteld in afwachting dat het NCCN een nationale doctrine opstelt, zou worden goedgekeurd op multidisciplinair niveau. De diensten van de hoge ambtenaar hebben dus de tekst doorgestuurd naar de hulp- en interventiediensten om hun bezwaren en opmerkingen in te zamelen. De geconsolideerde tekst, die rekening houdt met die bijdragen, zal worden voorgesteld tijdens de veiligheidscel begin 2025.

¹⁰ Een CBRNe is een noodsituatie waarbij chemische, biologische, radiologische of nucleaire stoffen betrokken zijn, eventueel in combinatie met explosieven (om die stoffen te verspreiden).

Nieuw Amsterdam

Hirsch
0+

Politie
Police

MED

2. OPERATIONALISERING VAN NOODPROCEDURES

A OEFENINGEN

Interne oefeningen

Sinds begin 2024 werden verschillende interne oefeningen ontwikkeld om de toepasselijke procedures te testen in het geval dat een fase wordt afgekondigd. De oefeningen, waar alle beschikbare leden van de directie Operations bij betrokken waren, lieten toe om de procedures te verbeteren en zorgden ervoor dat het team ze goed onder de knie heeft.

Voortaan zullen regelmatig oefeningen worden gehouden, waarbij nu ook de medewerkers van de 24/7-permanentie (SITCEN) worden betrokken.

Multidisciplinaire oefeningen

Het voorbije jaar werden ook de multidisciplinaire oefeningen op het terrein voorbereid die gepland waren voor eind 2024 en 2025. Het gaat om:

- + De oefening JUNCTex in het Centraal Station;
- + De oefening MATERex op de campus van de Universiteit catholique de Louvain en op de site van het universitair ziekenhuis Saint-Luc;
- + De multidisciplinaire oefening in een autotunnel, in samenwerking met Brussel Mobiliteit, om te voldoen aan de wettelijke verplichtingen op dat gebied.

Het volgende activiteitenverslag zal meer in detail terugkomen op het verloop van die oefeningen.

B OPLEIDINGEN

In 2024 werden verschillende interne opleidingen ontwikkeld.

Allereerst werd een complete opleiding ontwikkeld om de toekomstige permanentiemedewerkers te voorzien van alle theoretische en praktische kennis die nodig is voor een actieve 24/7-permanentie. Voor die opleiding gingen alle leden van de directie Operations aan de slag, elk bracht zijn expertise bij in de opleiding van het nieuwe team. Er werden ook terreinbezoeken georganiseerd bij verschillende partners, onder meer de noodcentrale 112 en het CIC.

Terugkerende opleidingen werden georganiseerd voor het team ter plaatse, over het gebruik van de Astrid-radio's. Die opleidingen zullen worden voortgezet en worden verrijkt met modules over andere tools (BE alert, Paragon, meteotools, cartografie) om te garanderen dat die tools optimaal gekend zijn in geval van een crisis. Ook na de lancering van het nieuwe nationaal veiligheidssportaal Paragon, in juni, werden opleidingen aangeboden aan het hele team.

¹¹ Gevaarlijke stoffen zijn stoffen die een gevaar inhouden voor mens en milieu, vooral tijdens een transport, omdat de stof ontvlambaar, giftig, explosief, corrosief of radioactief kan zijn. Daarom is het transport over de weg gereguleerd door het Accord for dangerous goods by road (ADR) of 'Overeenkomst voor het vervoer van gevaarlijke goederen over de weg'. Die wetgeving is van toepassing in de landen van continentaal Europa en de Russische Federatie.

Tot slot kreeg het team, in aansluiting op de bijwerking van het ANIP, een opleiding van de dossierbeheerder. De opleiding, die een deel praktische toepassing omvatte in de vorm van een quiz, zal dienen als basis om de toekomstige opleidingen over volttooide plannen te implementeren.

Een werkgroep over het thema van de opleidingen werd samengesteld met de gemeentelijke NPC's en D5 om een aangepast opleidingsprogramma te ontwikkelen bestemd voor de ambtgenoten van safe.brussels in de gemeenten. Tijdens de eerste vergadering van die werkgroep, op 3 juli 2024, werden prioriteiten vastgelegd en werden verschillende ideeën ontwikkeld in verband met de praktische organisatie van de opleidingen. Dit werk zal in 2025 worden voortgezet.

C TERREINGIDS D1-D2-D3

De multidisciplinaire terreingids voor hulpverleners laat zich inspireren door het werk dat is verricht in de provincies Namen en Waals-Brabant.

De tool verzamelt de gegevens over de werking van de interventieteams van de DBDMH, de dringende medische hulp en de politie en geeft gedetailleerde informatie over hun structuur, uitrusting en gespecialiseerde teams.

De gids omvat ook de posities, de organisatorische details op het interventieterrein (voertuigen en personeel) en de reflexacties voor diverse situaties (brand, ongeval op een sneltreinspoor, gewapende persoon, of koolstofmonoxidiserico).

De gids wil ervoor zorgen dat de disciplines elkaars werking beter kennen en hun samenwerking op het interventieterrein versterken.

Na de startvergadering (waarop de hulpverleners van de politiezone Namur-Capitale en de hulpverleningszone Namur - Andenne - Gembloux - Eghezée (NAGE) de Naamse gids kwamen voorstellen) werd een werkgroep gevormd. Die bestaat uit vertegenwoordigers van de D1, D2 en D3 en Naamse collega's en wordt geleid door de medewerkers van safe.brussels die de hoge ambtenaar ondersteunen.

De gids bestaat uit vijf delen:

- + Algemene voorstelling van de Brusselse veiligheids- en hulpdiensten
- + Communicatie en voorstelling van de 112-centrale en het CIC en van de algemene communicatieprincipes op het terrein (onder meer ASTRID)
- + Praktische fiches (brand, CO)
- + Beschrijving en richtlijnen voor veiligheid en/of ondersteuning van de andere disciplines (do's en don'ts)
- + Multidisciplinaire benadering
- + Verschil tussen operationele/strategische coördinatie
- + Laatste adviezen (ADR-code¹¹, GPP Brandweer, nuttige nummers zoals dat van het Antigifcentrum)

D TECHNISCHE TOOLS VOOR CRISISBEHEER

Brusselse crisiscartografie

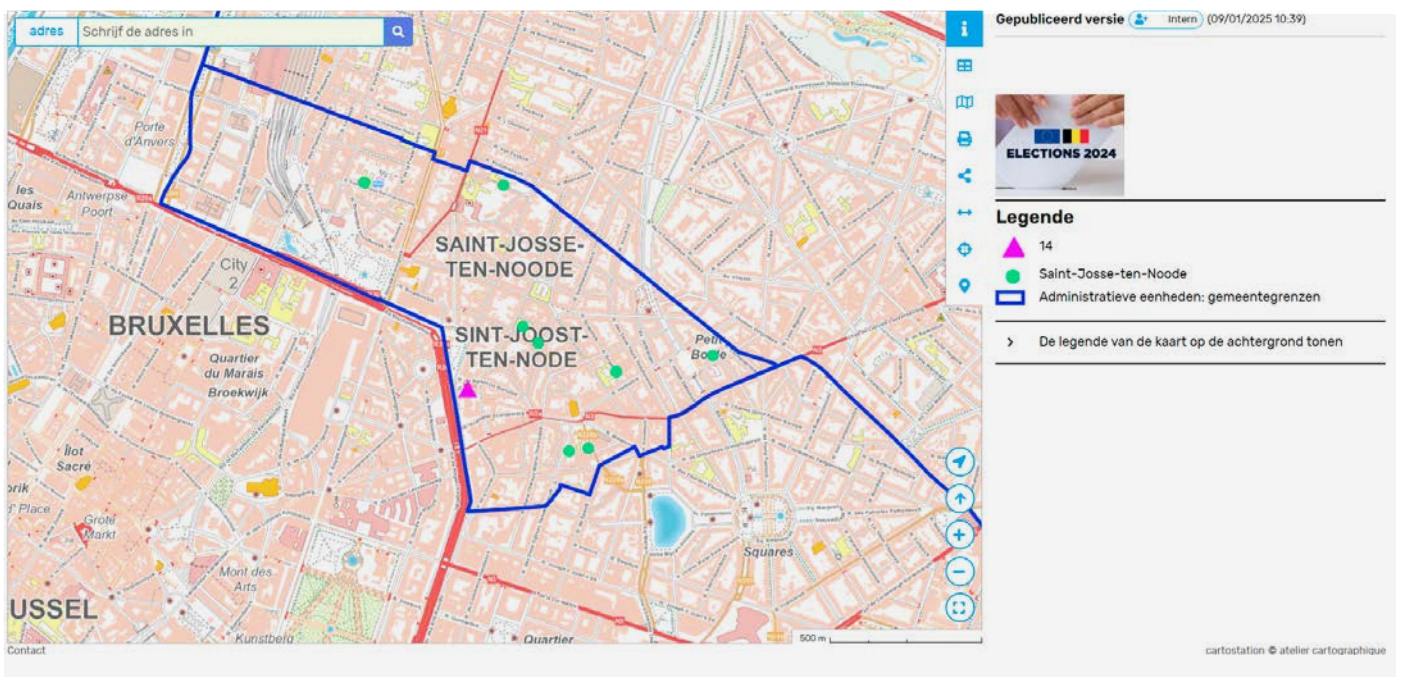
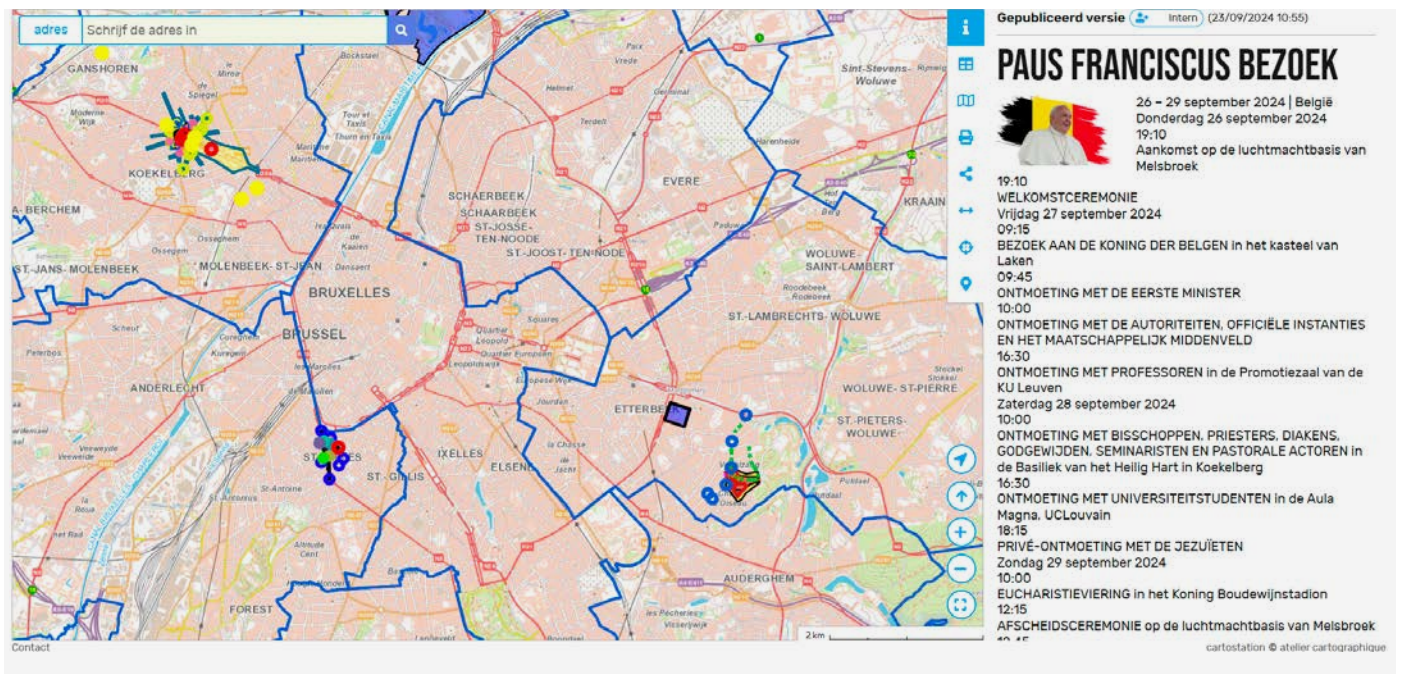
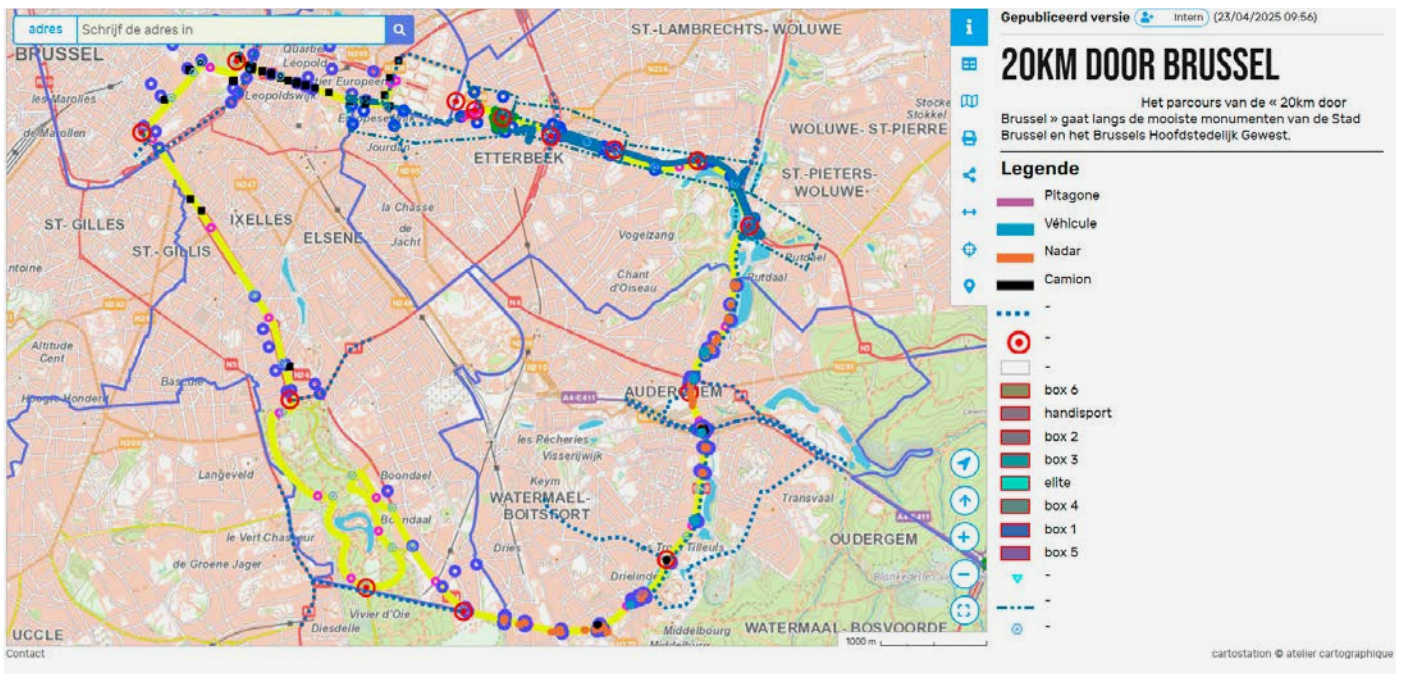
In 2023 werd een POC opgestart om een evenement- en crisisbeheermodule te integreren in het modulair en *open source* geografisch informatiesysteem (GIS) waarin kaarten kunnen worden aangemaakt, bewerkt en verspreid onder gesloten groepen of het brede publiek.

Het doel is tweeledig:

- + Beschikken over een eenvoudige en volledige tool waarmee safe.brussels al haar opdrachten kan uitvoeren;
- + Zorgen voor een vereenvoudiging van de cartografische omgeving in het BHG op het vlak van evenementen-, incidenten- en crisisbeheer.

De eerste fase van de ontwikkeling van het cartografisch instrument werd gebruikt om ondersteuning te bieden aan de teams die worden ingezet bij geplande evenementen zoals de federale, Europese en gemeentelijke verkiezingen, de feestelijkheden van 21 juli, het pausbezoek en de 20 km van Brussel. Die gegevens en kaarten hebben de medewerkers van safe.brussels ondersteund en vergemakkelijkten de informatie-uitwisseling tussen de betrokken partijen. Zowel de interne als externe reacties gaven de doorslag, er zal in de ingeslagen richting worden verdergewerkt.

Een paar voorbeelden:

Paragon

Op 1 juni 2024 werd het nationaal veiligheidsportaal (NVP) ICMS vervangen door het nieuwe NVP Paragon ontwikkeld door het NCCN. De verandering van platform bracht heel wat werk mee voor de FDG, vooral omdat in allerlei verschillende partnerdiensten moesten worden opgeleid.

In overleg met de NC112 hebben de teams van safe.brussels eind mei het personeel van de NC112 opgeleid, dat de eerste lijn vormt bij de opening van een case in het NVP. In heel wat noodsituaties is het openen van een case immers een bevoegdheid van de NC112.

De NPC's en D5 van verschillende Brusselse gemeenten kregen een opleiding, eerst voor de toegang tot het platform, daarna in het gebruik ervan.

Dat was ook het geval binnen safe.brussels waar alle teams werden opgeleid in het gebruik van het nieuwe instrument.

Tot slot werden tests uitgevoerd, meer bepaald met de politie, tijdens diverse evenementen om het nieuwe platform te beheersen binnen de grenzen van zijn mogelijkheden.

IN DE KERN VAN DE BRUSSELSE VEILIGHEID

1. OVERLEG MET PARTNERS

¹² Op 30 april en 15 oktober 2024

¹³ Wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, BS, 5 januari 1999.

A OP HET NIVEAU VAN DE BRUSSELSE GEMEENTEN

Platform van gemeentelijke noodplanningscoördinatoren

De noodplanningscoördinator (ter herinnering: 'NPC') staat de bevoegde autoriteit bij in de noodplanning en ziet in die hoedanigheid toe op de oprichting van de nodige samenwerkingsverbanden met de verschillende diensten. In die context werden in het BHG vergaderingen van het platform van gemeentelijke NPC's georganiseerd¹². Tijdens die vergaderingen worden de actuele punten inzake noodplanning besproken.

Zo heeft de DBDMH alle NPC's ontmoet om te spreken over de dossiers in verband met de inrichting van de openbare ruimte op lokaal niveau, wat een snelle interventie van de hulpverleningsdiensten vergemakkelijkte.

De vergaderingen bieden de gemeentelijke NPC's ook de gelegenheid om bepaalde bezorgdheden en realiteiten van het terrein aan te kaarten bij de hoge ambtenaar die, indien nodig, contact kan opnemen met andere partners om tot de beste oplossing te komen.

Er waren twee buitengewone vergaderingen van het platform, in samenwerking met de directie Partnerships van safe.brussels, om de gemeentelijke NPC's de gelegenheid te bieden met die directie van gedachten te wisselen over de opstelling van het derde globaal veiligheids- en preventieplan (GVPP) van het BHG.

Ondersteuning inzake noodplanning en crisisbeheer

De hoge ambtenaar biedt de gemeenten voortdurend supralokale ondersteuning, via de gemeentelijke NPC's, met name door:

- + Relevante informatie, inclusief die van het NCCN, door te geven;
- + Een netwerk te onderhouden en expertise in te brengen op verzoek van de NPC's;
- + Ondersteuning te bieden, in samenwerking met de hulpverlenings- en interventiediensten, bij verzoeken van de gemeentelijke autoriteiten;
- + De uitwerking van de gemeentelijke ANIP te ondersteunen;
- + Een opleiding en begeleiding te bieden voor het gebruik van het Paragon-portaal;
- + Deel te nemen aan de oefening psychosociaal interventieplan (PSIP) van Elsene.

Focus op de PSIP-oefening van Elsene:

Op 11 juni 2024 heeft de gemeente Elsene een oefening georganiseerd om de opening van een opvangcentrum te testen. Bij die oefening, geleid in samenwerking met de *psychosociaal manager*, was een lid van de directie Operations betrokken als waarnemer en figurant.

B OP HET NIVEAU VAN DE BRUSSELSE AGGLOMERATIE

Gewestelijke Veiligheidsraad

In overeenstemming met de wet¹³ wordt regelmatig een Gewestelijke Veiligheidsraad (GVR) bijeengeroepen om onder meer toe te zien op de uitvoering van het Gewestelijk Veiligheids- en Preventieplan (GVPP). Die door de minister-president voorgezeten raad bestaat uit de hoge ambtenaar, het Parket van Brussel, de bestuurlijke directeur-coördinator (DirCo) en de gerechtelijk directeur van de federale politie, de voorzitters van de

politiecolleges en de korpschefs van de politiezones van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad. De samenstelling ervan wordt uitgebreid tot alle burgemeesters van de 19 Brusselse gemeenten.

Veiligheidscel

Artikel 1 van het koninklijk besluit van 22 mei 2019 definieert de veiligheidscel als *“het multidisciplinaire overlegorgaan voorgezeten door de bevoegde autoriteit en belast met het bijstaan van deze laatste in zijn bevoegdheden omtrent noodplanning”*.

In 2024 heeft de hoge ambtenaar beslist om de vergaderfrequentie van de Veiligheidscel te verhogen zodat de actoren van de noodplanning en het crisisbeheer in het Brussels Gewest 5 keer per jaar samenkomen.¹⁴

De eerste veiligheidscel in 2024 werd georganiseerd om de jaarlijkse prioriteiten op het vlak van multidisciplinair werk te bepalen.

Die vergaderingen lieten meer bepaald toe om de volgende BNIP uit te werken en goed te keuren:

- + De enige Seveso hogedrempelsite in het Brussels Gewest;
- + Het risico op stroomuitval;
- + De overstromingsrisico's in het Brussels Gewest;
- + De site van het Europees Parlement.

De kalender van de organisatie van de hierboven opgesomde multidisciplinaire oefeningen 2024-2025 werd eveneens bij die gelegenheid vastgelegd.

Conferentie van Korpschefs

Ook in 2024 nam de hoge ambtenaar deel aan de maandelijkse vergaderingen van de Conferentie van Korpschefs van de zes Brusselse politiezones. Het doel van haar deelname aan die conferentie is om de samenwerking te versterken, dossiers aan te kaarten met betrekking tot de verschillende partijen en om de korpschefs optimaal te betrekken bij de Brusselse uitdagingen inzake crisisbeheer.

Van 27 tot 30 oktober waren de korpschefs en de hoge ambtenaar te gast in Roemenië om er de veiligheids- en hulpverleningsdiensten van Boekarest te ontmoeten. Ter plaatse konden ze de politie van de gemeente Boekarest en de rijkswacht bezoeken. Het gezelschap kreeg ook een presentatie over het nationaal systeem voor het beheer van noodsituaties door Dr. Raed Ararat, staatssecretaris en hoofd van het departement voor noodsituaties.

Brussels platform 'Technopreventie'

De directie Lokale Integratie Veiligheid (DLIV) van de algemene directie Veiligheid & Preventie van de FOD Binnenlandse Zaken (ADVP) organiseert op het hele Belgische grondgebied de basisopleidingen in tech-

¹⁴ In 2024 op 16 februari, 16 april, 11 juni, 17 september en 19 november.

¹⁵ De plenaire vergadering vond plaats op 17 oktober 2024 in de lokalen van Brusafe.

nopreventie voor de diefstalpreventieadviseurs (DPA) van de lokale politiediensten of gemeentelijke preventiediensten.

De provinciegouverneurs zijn dan weer verantwoordelijk voor de bijscholing, die worden georganiseerd via rondetafelgesprekken over provinciale technopreventie.

De bijscholing neemt verschillende vormen aan:

- + Bezoeken aan bedrijven en organisaties in de sector van de technopreventie;
- + Jaarlijkse plenaire vergadering van een dag in elke provincie, waarop iedereen die het voorbije jaar een opleiding heeft gekregen aanwezig is om met externe sprekers te debatteren over theoretische en technische thema's en waar DPA's onderling hun ervaringen kunnen delen.

Voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest organiseert safe.brussels de plenaire vergadering, met de steun van een referentie-politieambtenaar voor het BHG. Die laatste heeft tot taak de opleidingen te coördineren en ze te laten erkennen door de GIP, in overleg met de FOD Binnenlandse Zaken. In het referentiedossier van de FOD Binnenlandse Zaken over de voortgezette opleiding van de DPA's staat dat: *"de voortgezette opleiding van de technopreventieadviseurs moet worden georganiseerd via de bestaande rondetafelstructuur voor technopreventie in de provincie"*.

De DPA's zijn ambtenaren die, naargelang het geval, verbonden zijn aan de gemeente of aan de politiezone. Die professionals zijn verantwoordelijk voor het voorkomen van inbraken en komen op vraag van de eigenaar of huurder aan huis om een veiligheidsdiagnose te stellen. Op basis daarvan kunnen de DPA's nauwkeurig en vertrouwelijk advies geven om het risico op inbraak te verkleinen. Het advies is neutraal, objectief en volledig gratis. Het staat de eigenaar of huurder vrij om het al dan niet op te volgen. De DPA-opleiding wordt erkend door de FOD Binnenlandse Zaken.

De diensten van safe.brussels organiseren de vergaderingen van het platform technopreventie in samenwerking met de leden en de FOD Binnenlandse Zaken. In de loop van het jaar vinden verschillende soorten vergaderingen plaats:

- + Beperkte bureaus (niet inbegrepen in de bijscholing): bespreking van de lopende zaken, van de organisatie van het jaar en van ondervonden problemen (dit jaar zijn er drie beperkte bureaus geweest);
- + Plenaire vergadering¹⁵ (verplicht voor de bijscholing, één keer per jaar): colloquium met deskundigen over de evolutie van de fenomenen, technologische innovaties en goede praktijken.

Tot slot voorzag safe.brussels de Brusselse DPA's van promotiemateriaal (baniervlaggen) om hun preventieacties op het terrein te ondersteunen.

C OP HET NIVEAU VAN DE BELGISCHE PROVINCIËS

Overleg met de federale diensten van de gouverneurs

De medewerkers van safe.brussels in dienst van de hoge ambtenaar hebben ook in 2024 de overlegvergaderingen tussen de federale noodplanningsdiensten van de gouverneurs bijgewoond, in het Waals Gewest en in het Vlaams Gewest. Die bijeenkomsten zijn voor de diensten een gelegenheid om bij te dragen aan de vorming van een netwerk tussen provinciale NPC's, goede praktijken uit te wisselen en bepaalde dossiers grondig te bespreken.

Oorspronkelijk waren twee vergaderingen per jaar gepland, maar in 2024 is er slechts één bijeenkomst geweest met de zusterdiensten van de provincies in het Waals Gewest, in Waver op 12 november.

Voorafgaand aan het tweejaarlijks overleg tussen het NCCN en de federale diensten van gouverneurs, wordt een voorbereidende ontmoeting georganiseerd met de noodplanningsdiensten van de Vlaamse provincies. Op 13 november 2023 werd een vergadering georganiseerd door de diensten van de hoge ambtenaar en op 10 juni 2024 vond het tweejaarlijks overleg plaats in Leuven, bij de FDG van Vlaams-Brabant.

Dat overleg is vooral bedoeld om:

- + De agendapunten van het overleg tussen FDG en NCCN te overlopen;
- + Eventueel een gemeenschappelijk standpunt in te nemen;
- + Andere bekommernissen toe te voegen aan de agenda.

Het overleg is een belangrijk moment om van gedachten te wisselen over actuele kwesties en uitdagingen.

Tijdens een lange tabletop-oefening, georganiseerd door de FDG van Waals-Brabant tussen 5 en 7 juni 2024, hebben de diensten van de hoge ambtenaar de operationalisering getest van een vraag om versterking afkomstig van een aangrenzende provincie.

Aan de vraag werd voldaan door een medewerker te sturen die belast was met de cartografie om het lopende crisisbeheer te ondersteunen. Bij de debriefing werd erkend dat de hulp een reële meerwaarde was.

Conferentie van gouverneurs

De Conferentie van gouverneurs is een bijeenkomst die maandelijks plaatsvindt in de lokalen van het kabinet van de minister van Binnenlandse Zaken. De provinciegouverneurs en de hoge ambtenaar van de Brusselse agglomeratie komen er samen om te spreken over hun bezorgdheden die verband houden met hun federale opdrachten.

De gouverneurs en de hoge ambtenaar spelen een belangrijke rol in domeinen die onder de FOD Binnenlandse Zaken vallen, en worden geconfronteerd met tal van complexe uitdagingen. Daarom hebben ze dit jaar gewerkt aan de opstelling van een bijgewerkte inventaris van hun opdrachten. De inventaris geeft, in de vorm van een omzendbrief¹⁶, een opsomming van een groot aantal wettelijke verplichtingen, federale bevoegdheden (met uitsluiting van de gewestelijke bevoegdheden) en opdrachten die worden uitgevoerd voor de FOD Binnenlandse Zaken¹⁷.

Op 27 en 28 november 2023 heeft de hoge ambtenaar deelgenomen aan een seminarie voor de uitwisseling van goede praktijken inzake veiligheid en risicocultuur georganiseerd door de gouverneur van Luxemburg, Olivier Schmitz. Het idee voor dat seminarie was ontstaan uit zijn wens, die werd gedeeld door de andere Belgische gouverneurs, om van gedachten te wisselen over hun respectievelijke realiteit en praktijken in een flexibeler kader dat bevorderlijk is voor het delen van ervaringen.

¹⁶ Omzendbrief betreffende de federale taken die de provinciegouverneurs en de overheid van de Brusselse agglomeratie bevoegd krachtens artikel 48 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, voor de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken uitvoeren, BS, 5 maart 2024.

¹⁷ De gouverneurs en hoge ambtenaar voeren ook opdrachten uit voor andere federale overheidsdiensten zoals de taken in verband met de controle van vergunningen en activiteiten in verband met wapens voor de FOD Justitie.

De veiligheid van de medeburgers, hun rol in het crisisbeheer maar ook de weerbaarheid van onze samenleving bleken gemeenschappelijke bezorgdheden voor de gouverneurs en hoge ambtenaar die ter gelegenheid van dat seminarie hun banden konden aanhalen.

Tijdens het seminarie kreeg iedereen de gelegenheid om zijn uitdagingen en innovatieve ideeën voor te stellen.

Door de aanwezigheid van vertegenwoordigers van de FOD Binnenlandse Zaken is in 2024 ook een dynamiek van toenadering op gang gebracht tussen de gouverneurs en de FOD Binnenlandse Zaken. Binnen de algemene directie van de FOD werd een cel voor ondersteuning aan de FDG opgericht en samen met de gouverneurs en de hoge ambtenaar werden prioritaire acties bepaald om de samenwerking tussen alle partijen te versterken. Een van de prioriteiten was het opstellen van een inventaris van het personeel binnen de FDG om een versterking van de teams te krijgen en zo tegemoet te komen aan de behoeften door de toegenomen veiligheidsproblemen in België.

D OP FEDERAAL NIVEAU

Overleg met het Nationaal Crisiscentrum

Wettelijk kader van de noodplanning en het crisisbeheer

Het NCCN heeft dit jaar een groot werk verricht in verband met het juridisch kader van de noodplanning en het crisisbeheer. Dat codificatieproject, dat werd opgestart na aanbevelingen van verschillende parlementaire onderzoekscommissies, is bedoeld om te beschikken over een samenhangend en globaal wettelijk en regelgevend geheel voor noodplanning en crisisbeheer.

In dat kader werden, om de bestaande regelgeving op korte termijn te verbeteren, op 26 april 2024 een nieuw koninklijk besluit 'nationaal noodplan' en op 13 juni een ministeriële omzendbrief betreffende het koninklijk besluit van 22 mei 2019 gepubliceerd.

Het koninklijk besluit voert de volgende wijzigingen door:

- + Oprichting van een nationale veiligheidscel;
- + Invoering van een nieuwe terminologie: 'nationaal incident' en 'nationale crisis' (naast 'noodsituatie');
- + Een activering volgens drie niveaus: stand-by, vooralarm, alarm;
- + Invoering van een coördinatie die voorafgaat aan de activering van een federale fase;
- + Voortzetting van de ontwikkeling van de crisiscellen op nationaal niveau, waarbij ook het accent wordt gelegd op de band met de departementale crisiscellen en de gewestelijke crisiscentra;
- + De vertegenwoordigers van de deelstaten worden stelselmatig uitgenodigd op de nationale veiligheidscel en het COFECO;
- + Er wordt rekening gehouden met het belang van de herstelperiode;
- + De evaluatie zal stelselmatig plaatsvinden. Iedere nationale crisis wordt geëvalueerd, alsook de oefeningen van het nationaal noodplan.

De ministeriële omzendbrief voert in verband met de noodplanning en het crisisbeheer dan weer de volgende punten in, of verduidelijkt ze:

- + Monodisciplinaire bijlagen voor D1, D3 en D4;
- + Een gestandaardiseerde versie van de nieuwe structuur van de ANIP en BNIP in de editor van de noodplannen van het nationaal veiligheidsportaal Paragon, met een handleiding;
- + Verschillende mogelijkheden voor samenwerking tussen de bevoegde autoriteiten en de niveaus van noodplanning en crisisbeheer;
- + De mogelijkheid voor gemeenten om een NPC te delen;
- + De mogelijkheden voor ondersteuning door de supralokale ondersteuningsteams tijdens een gemeentelijke of provinciale fase;
- + De uitgebreidere beschrijving van de taken van de NPC en aanbevelingen voor het profiel en de opleiding van de NPC;
- + Duidelijkere definities van de opdrachten van het operationeel niveau en het strategisch niveau;
- + Verduidelijking van de verschillende fases van de strategische coördinatie;
- + Voor wat de psychosociale steun betreft, een beschrijving van de verantwoordelijkheid van de lokale psychosociale coördinator naar analogie met de noodplanningscoördinator en de informatieambtenaar;
- + Beschrijving van de overgang naar de herstelperiode: verduidelijking over de doelstellingen en acties van de bevoegde autoriteiten in het kader van de herstelperiode.

Op verzoek van het NCCN werden adviezen en teksten verdeeld onder burgemeesters en gemeentelijke NPC's en onder de leden van de provinciale veiligheidscel. De nieuwe wetgeving werd door de medewerkers van de hoge ambtenaar voorgesteld tijdens de vergadering van de veiligheidscel op 11 juni.

Belgian National Risk Assessment

Eind 2023 en begin 2024 nam de dienst Crisis management deel aan de beoordeling van een aantal risico's en aan gesprekken met andere deskundigen en de dienst risicobeoordeling van het NCCN. Op 25 oktober 2024 namen de medewerkers van de hoge ambtenaar deel aan de expertendag van het NCCN voor de voorstelling van de definitieve resultaten van het nieuwe *Belgian National Risk Assessment* (BNRA), de nationale beoordeling van de risico's in België.

Belgium national resilience plan

Het *Belgium national resilience plan* (BNRP), opgestart in februari 2023 en gecoördineerd door het NCCN, wil alle in ons land bestaande bevoegdheden op het gebied van weerbaarheid samenbrengen, coördineren en synchroniseren om er een robuust en samenhangend geheel van te maken. Het BNRP vindt zijn oorsprong in de nationale veiligheidsstrategie die in 2021 werd goedgekeurd door de federale regering.

Het BNRP bepaalt 10 strategische doelstellingen die overeenkomen met 10 essentiële vitale, maatschappelijke en administratieve functies voor België, zoals continuïteit van de energie-, water- en voedselbevoorrading en weerbaarheid van de gezondheidszorg.

Voor elk van de 10 strategische doelstellingen werd een weerbaarheidscomité opgericht. Die comités kregen de taak een stappenplan op te stellen met de prioriteiten, subdoelstellingen per actor en een begroting. Hiervoor zijn de 10 weerbaarheidscomités samengesteld uit federale administraties en afkomstig van de bevoegde deelstaten voor het behandelde thema en de betrokken operatoren (autoriteiten en deskundigen).

Een nationaal weerbaarheidsplatform werd opgericht door het NCCN om de 10 weerbaarheidscomités te coördineren. Het platform omvat de directeurs van de verschillende administraties die de weerbaarheidscomités leiden en de directeurs van bepaalde gewestelijke administraties. Doel van het platform is om de coördinatie tussen de betrokken federale en deelstaatentiteiten te verzekeren en te dienen als communicatiekanaal met het beleidsniveau.

In het kader van het BNRP werden de provincies opgeroepen om deel te nemen aan de werkzaamheden van strategische doelstelling 3 over ongecontroleerde bewegingen van personen. De gouverneurs en de hoge ambtenaar worden vertegenwoordigd door twee FDG (Waals-Brabant en West-Vlaanderen) die tot taak hebben belangrijke informatie door te geven en de bijdragen in te zamelen van de provincies in antwoord op de verzoeken van het NCCN, coördinator van het weerbaarheidscomité voor deze strategische doelstelling.

De teams van safe.brussels in dienst van de hoge ambtenaar hebben een globaal begrotingsvoorstel voor alle Franstalige provincies ontwikkeld en geformuleerd. Dat werk was bedoeld om te becijferen hoeveel de uitvoering van de 3 subdoelstellingen goedgekeurd door het weerbaarheidscomité zou kosten voor de verschillende FDG.

Deelname CST

Op 23 november 2023 en 12 september 2024 hebben de teams van safe.brussels in dienst van de hoge ambtenaar deelgenomen aan de ontmoetingsdagen met de leden van het *Crisis support team* (CST) georganiseerd door het NCCN.

Het CST wil een netwerk van NPC's oprichten die in geval van een noodsituatie kunnen worden ingezet om een gemeente of provincie te versterken.

Die dagen boden de gelegenheid om deel te nemen aan workshops over de praktische aspecten van de noodplanning en het crisisbeheer, zoals de organisatie en het beheer van een provinciaal coördinatieteam (CC-PROV). Ze boden ook de gelegenheid om te debatteren over de rol en grenzen van het CST.

Federaal platform NPU

De medewerkers van de hoge ambtenaar werden in 2024 uitgenodigd op twee halfjaarlijkse overlegvergaderingen tussen de noodplanningsdiensten van de FDG en de directie noodplanning van het NCCN (op 18 januari en op 20 juni 2024).

De vergaderingen structureren en formaliseren de uitwisselingen tussen de diensten van de FDG en het NCCN in verband met belangrijke dossiers van dat moment en concrete stappen voorwaarts die hierin gerealiseerd zijn.

2. NETWERKVORMING

Zoals aangehaald in het hoofdstuk over het programma BRU response (pagina 12 - 14), is de ontwikkeling en het onderhoud van geïntegreerde netwerken een van de drie pijlers van het project.

Als mensen elkaar kennen, werken ze beter samen. Om correct te functioneren in een moeilijke context, is het dus belangrijk dat netwerken worden gecreëerd zodat de betrokken partners elkaar beter kennen. Met dat doel werden verschillende initiatieven gelanceerd, zoals de ontwikkeling van een netwerk van gewestelijke administraties in crisisbeheer of de creatie van een netwerk van directeurs van operationele commandoposten (Dir-PC-Ops).

A BRUSSELSE GEWESTELIJKE ADMINISTRATIES

Een van de aanbevelingen van de bijzondere Covid-19-commissie was om de veiligheidsaanpak binnen de administraties en instellingen van openbaar nut van het BHG te versterken.

Sinds 2022 heeft de hoge ambtenaar contacten gelegd om een netwerk te ontwikkelen met als doel de aanpak van 'risicopreventie' en 'crisisbeheer' in de organisatiecultuur van de administraties en instellingen van openbaar nut van het Brussels Gewest te versterken.

27 instellingen zijn lid

Dat heeft zich in 2023 vertaald in de bepaling van een *single point of contact* (SPOC) voor elke administratie, net als de organisatie van twee eerste vergaderingen met die personen. Sinds juni 2024 is beslist om de frequentie van die ontmoetingen te verhogen tot vier vergaderingen per jaar om een regelmatigere opvolging van de werkzaamheden te garanderen en een beter idee te krijgen van de verwachtingen van de gewestelijke administraties.

Dat netwerk, gecoördineerd door safe.brussels als Brussels gewestelijk crisiscentrum (RCCR) telt momenteel 27 instellingen die lid zijn. Hoofddoel is om ze te sensibiliseren voor de risico- en crisiscultuur. Doel is om een netwerk te ontwikkelen tussen die administraties om de uitwisseling van goede praktijken rond veiligheid te bevorderen.

Om de weerbaarheid van de gewestelijke administraties te versterken, is het essentieel dat ze worden begeleid over veiligheid in de ruime zin, waarbij het accent wordt gelegd op de risicocycclus, de noodplanning en het crisisbeheer. Het is ook belangrijk om hen de opdrachten van safe.brussels en van de hoge ambtenaar uit te leggen, en de steun die ze kunnen krijgen.

In het kader van de netwerkvorming werd een crisisorganisatie opgestart met: identificatie van een SPOC voor iedere crisis; een SPOC voor de cartografie, en de inventaris van de beschikbare opslagplaatsen. Overigens werd aan elke gewestelijke administratie gevraagd of ze wenste deel te nemen aan een crisisoefening.

Tot slot is het netwerk ook een gelegenheid om te bepalen welke middelen aan personeel en infrastructuur en technische middelen beschikbaar zijn, en om die te delen in een crisissituatie. Door die middelen te delen en dankzij de goede contacten tussen de administraties kan de hoge ambtenaar immers de gepaste menselijke en materiële middelen inzetten afhankelijk van de aard van de crisis.

Zo zagen de Brusselaars op donderdag 16 november 2023 rond 11u30 een test van een alarm verschijnen op honderden digitale borden in de buurt van autotunnels, het MIVB-net, belangrijke verkeersaders en openbare parkings. Het doel was om een nieuwe samenwerking tussen safe.brussels, Brussel Mobiliteit en de MIVB te testen. In een provinciale fase van crisisbeheer kan de hoge ambtenaar vanaf nu die digitale borden gebruiken om bijvoorbeeld mensen aan te raden om te gaan schuilen of te evacueren. Andere middelen zoals de identificatie van woonruimtes door de BGHM of de terbeschikkingstelling van waterpompen door de Haven van Brussel voor een incident van vervuiling van kanaalwater kunnen worden ingezet dankzij dat netwerk.

Het doel van dit netwerk is om de 55 Dir-CP-Ops van het BHG in staat te stellen elkaar te leren kennen, hun respectieve ervaringen te delen alsook om een gemeenschappelijke methodologie te ontwikkelen en te versterken die verder gaat dan het behoren tot een of andere discipline.

Twee ontmoetingen werden georganiseerd, op 24 januari en 20 juni 2024. De eerste ontmoeting vond plaats bij de FOD Gezondheid om de middelen van discipline 2 in het dagelijks leven voor te stellen, hun versterkingsmiddelen, hun actoren en beslissingsnemers. Daarnaast werd ook feedback gegeven over een aantal situaties. De tweede ontmoeting was in Neder-over-Heembeek, in het nieuwe K9-4-gebouw van de politiezone Brussel Hoofdstad-Elsene. Bij die gelegenheid werden verschillende presentaties gegeven (diensten, politiegraden, opdrachten van de discipline 3, interventiezone met de rode, oranje en gele zones, ondersteuning van honden, ondersteuning vanuit de lucht).

55 Dir-CP-Ops voor het BHG

B DIR-CP-OPS

In het kader van de verantwoordelijkheden van de hoge ambtenaar, met name met betrekking tot de coördinatie van de hulp- en interventiediensten in geval van een noodsituatie in het Brussels Gewest, werd in 2023 een netwerk van directeurs van de Commandopost Operaties (Dir-CP-Ops) opgericht. Hun opdrachten in geval van operationele coördinatie zijn wettelijk geregeld.

3. RELATIES MET HET BRUSSELS PARLEMENT EN DE BRUSSELSE REGERING

In de uitoefening van haar opdrachten treedt de hoge ambtenaar van de Brusselse agglomeratie op als gedeconcentreerde autoriteit van de federale staat, in hoofdzaak voor materies die onder de FOD Binnenlandse Zaken en de FOD Justitie vallen. Niettemin oefent zij haar functie uit in de hoedanigheid van gewestelijke mandataris aangezien zij benoemd is door de regering van het BHG op eensluidend advies van de federale regering.

A DEMOCRATISCHE CONTROLE EN HOORZITTING IN HET PARLEMENT

Volgens dat principe is de hoge ambtenaar onderworpen aan het evaluatieproces (halverwege het mandaat en op het einde van het mandaat) van het Brussels Gewest, net als de andere gewestelijke mandatarissen.

In overeenstemming met de aanbevelingen die het Brussels Parlement op 5 maart 2022 heeft goedgekeurd bij afloop van de werkzaamheden van de COVID-commissie, overhandigt de hoge ambtenaar elk jaar een activiteitenverslag aan het Parlement. Dit document is bedoeld om aan die aanbeveling te voldoen.

Ter herinnering, aanbeveling nr. 3 van het onderdeel 'Coördinatie' van luik 1 'Veiligheid, Coördinatie en Plaatselijke overheden' bepaalt het volgende: *"aan het Parlement een jaarlijks verslag voorleggen, opgesteld door de hoge ambtenaar bedoeld in artikel 48, lid 3, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen en door de Civiele Bescherming, over de ontwikkelingen op het gebied van de civiele veiligheid en de noodplanning; dat verslag zal worden gepresenteerd voor de bevoegde commissie".*

Zo werd de hoge ambtenaar op 26 maart 2024 uitgenodigd om de jaarbalans van haar activiteiten te presenteren voor de Commissie Binnenlandse Zaken van het Brussels Parlement.

De presentatie toonde aan dat de hoge ambtenaar streeft naar meer weerbaarheid in het Brussels Gewest. De strategie die in 2023 en 2024 werd aangenomen, wil de actoren van het crisisbeheer, met inbegrip van de burgers, identificeren en met elkaar in contact brengen, om de processen in antwoord op een crisis te optimaliseren.

B BIJDRAGE AAN HET WITBOEK VAN SAFE.BRUSSELS

Na de verkiezingen van 9 juni en 13 oktober 2024 stelde de hoge ambtenaar prioriteiten voor het Witboek van safe.brussels voor, aangezien het bestemd was voor de formateurs van de politieke partijen in het kader van de samenstelling van de volgende regering. Het risico- en crisisbeheer was geïdentificeerd als een van de 5 voorstellen voor prioritaire pijlers voor het toekomstige veiligheidsbeleid van het gewest.

In dat kader werden verschillende voorstellen ontwikkeld:

- + **De cultuur van veiligheid, risico- en crisisbeheer invoeren in de Gewestelijke Overheidsdienst Brussel (GOB) en iedere instelling van openbaar nut (ION).** De hoge ambtenaar en safe.brussels willen een rol als tussenschakel spelen teneinde de betrokken administraties te informeren, te waken over de samenhang van de benaderingen op gewestelijk niveau en die administraties in contact te brengen met deskundigen op dat gebied.
- + **Anticiperen op de richtlijn *Critical Entities Resilience* (CER) om de weerbaarheid van het gewest te vergroten.** Dat vraagt een specifieke expertise en inzet, die anders is dan die van noodplanning en crisisbeheer. Hier moet structureel worden opgetreden om een sector te versterken (energie, transport, gezondheid, water, essentiële overheidsadministraties) en de risico's ervoor te beperken.

- + **Van 2025 het jaar maken voor sensibilisering en opleiding rond risico's.** Er moet een sensibiliseringscampagne worden gelanceerd en er moeten verschillende preventieve communicatieacties over de risico's komen, in samenwerking met alle betrokken partners. Het is essentieel dat de Brusselse bevolking wordt geïnformeerd en opgeleid over risico's en crisissen zodat ze in voorkomend geval zo goed mogelijk kunnen reageren, voor hun eigen veiligheid en die van hun gezin.
- + **De efficiëntie van het crisisbeheer in het Brussels Gewest verhogen via een gewestelijk crisiscentrum dat gekend is door de veiligheidspartners en wordt erkend in zijn bevoegdheden.** In dat kader zou safe.brussels worden belast met de coördinatie op gewestelijk niveau van de incidenten van openbare orde en de noodsituaties.
- + **Het BHG, zijn sociaal-economisch weefsel en bewoners weerbaarder maken.** Om bij te dragen tot de nationale inspanningen en een weerbaarheidscultuur in het BHG te bevorderen, zal elke bevoegde gewestelijk administratie of ION meewerken aan het BNRP en de belangen van het gewest verdedigen, rekening houdend met de brede waaier aan thema's.

4. ACTIVITEITEN OP HET GEBIED VAN NETWERKING, REPRESENTATIE EN PARTNERSCHAPPEN

Het mandaat van hoge ambtenaar van de Brusselse agglomeratie omvat ook heel wat protocollaire taken, zoals de ontvangst en begeleiding van leden van de koninklijke familie, de deelname aan patriottische ceremonies en de uitreiking van koninklijke brevetten. In dat verband werd op 18 juli 2023 aan de hoge ambtenaar een protocollair statuut toegekend dat identiek is aan het statuut dat is toegewezen aan de provinciegouverneurs, zowel op het vlak van rangorde als op het vlak van gebruiken en privileges.

A HERDENKINGEN EN PATRIOTTISCHE CEREMONIES

In de loop van het jaar woont de hoge ambtenaar tal van herdenkingen bij:

- + 10 november 2023: herdenkingsplechtigheid georganiseerd door de politiezone Brussel-Noord in Sint-Joost-ten-Node voor Thomas Monjoie, een politie-inspecteur die in 2022 om het leven kwam door messteken;
- + 11 november 2023: militaire plechtigheid aan de Congreskolom ter herdenking van wapenstilstand en ter ere van de Onbekende Soldaat, de overledenen van de twee wereldoorlogen en de gesneuvelde militairen tijdens vredesmissies sinds 1945;
- + 15 november 2023: Te Deum ter gelegenheid van Koningsdag, in de kathedraal van Sint-Michiël en Sint-Goedele;
- + 7 december 2023: Dag van de Geïntegreerde Politie (GPI) en herdenking van de leden van de federale en lokale politie die tijdens de dienst overleden zijn;
- + 21 maart 2024: minuut stilte als eerbetoon voor Jonathan Savel van de Speciale Eenheden van de *Belgian Federal Police* in aanwezigheid van minister van Binnenlandse Zaken Annelies Verlinden, minister van Justitie Paul Van Tigchelt en minister-president Rudi Vervoort;
- + 22 maart 2024: herdenking van de terreuraanslagen van 22 maart 2016 in Brussel en Zaventem;
- + 21 juli 2024: officiële plechtigheden en feestelijkheden voor de nationale feestdag.

B FEESTELIJKHEDEN EN PRIJSUITREIKINGEN

Ter gelegenheid van Nieuwjaar waren er heel wat recepties waar zowel de autoriteiten als de veiligheidsactoren van het lokale, gewestelijke en federale niveau samenkwamen.

De feestelijkheden rond het nieuwe jaar zijn voor iedereen een gelegenheid om zijn jaarverslag en doelstellingen mee te delen. Zo hebben de hoge ambtenaar van de Brusselse agglomeratie en de minister-president van het BHG hun nieuwjaarswensen overgebracht tijdens een receptie op woensdag 7 februari 2024.

Op 8 maart 2024 woonde de hoge ambtenaar de viering bij van 30 jaar Gewestelijke en Intercommunale Politieschool (GIP), die bij die gelegenheid werd omgedoopt tot Gewestelijke Politieacademie Brussel (GPAB).

Op 11 maart 2024 reikte de hoge ambtenaar de David Yansenne-prijs uit, in het gezelschap van de minister-president, tijdens de achtste editie van de wedstrijd die tegelijk ook de tiende verjaardag was van het overlijden van de heer Yansenne.

Tot slot heeft de hoge ambtenaar op 6 juni 2024 de 'Prix Excellence Intersection', die een project bekroont dat de fundamentele gemeenschapsgerichte waarden van de politie belichaamt, uitgereikt aan het team Herscham van de politiezone Brussel Hoofdstad-Elsene.

C KONINKLIJKE FAMILIE

Ontvangst van de koninklijke familie

De hoge ambtenaar vervulde een essentiële rol bij het ontvangen en begeleiden van de koninklijke familie tijdens diverse bezoeken op het grondgebied van het Brussels Gewest:

- + 8 november 2023: bezoek aan de vzw Play4Peace in Sint-Jans-Molenbeek;
- + 30 november 2023: ontvangst van de koning voor de 120ste verjaardag van de *Solvay Brussels School of Economics and Management* van de Vrije Universiteit Brussel, in het gezelschap van Brussels burgemeester Philippe Close en staatssecretaris Thomas Dermine;
- + 31 januari 2024: bezoek van koning Filip aan het Koninklijk Instituut voor Ruimte-Aeronomie in Ukkel;
- + 13 maart 2024: bezoek van de koning aan de lokale politiezone Brussel-Elsene, in aanwezigheid van de minister van Binnenlandse Zaken;
- + 26 maart 2024: ter gelegenheid van 100 jaar Belgische luchtvaart stelt Stephane Burton, ceo van *Orizio Group*, in het gezelschap van Brussels burgemeester Philippe Close, het Belgische luchtvaartbedrijf Sabca voor aan de koning;
- + 22 april 2024: ontvangst van koningin Mathilde en de minister van Handel van Ivoorkust Souleymane Diarrassouba en de Brusselse burgemeester Philippe Close ter gelegenheid van de *Wereldcacaoconferentie* in Brussel;
- + 24 april 2024: bezoek van de koning aan Enabel, het Belgisch ontwikkelingsagentschap. Tijdens die ontmoeting, die werd geleid door Jean Van Wetter en Delphine Moralis, was er gelegenheid om te praten over de geopolitieke uitdagingen, de conflicten in Oekraïne en Gaza en de situatie in Congo;
- + 15 mei 2024: koninklijk bezoek aan het Europees Ruimteagentschap (ESA) in Redu;

- + 16 mei 2024: bezoek van de koning aan het kantoor van DiversiCom (de vzw faciliteert de tewerkstelling van personen met een handicap op basis van hun vaardigheden);
- + 12 juni 2024: uitreiking van de Koningin Paolaprijs op het kasteel van Laken, in aanwezigheid van prinses Claire, koning Albert II en koningin Paola. De prijs 2024 belooft vier verenigingen die een project ontwikkelen dat de inclusie en opleiding van jongeren uit kansarme milieus bevordert;
- + 21 juni 2024: bezoek van de koning aan hotel Steigenberger;
- + 21 juli 2024: feestelijkheden en plechtigheden in aanwezigheid van de koninklijke familie;
- + 25 september 2024: opening in Laken van het nieuwe steunpunt MolenGeek gewijd aan artificiële intelligentie in aanwezigheid van de koning, oprichter Ibrahim Ouassari en Brussels burgemeester Philippe Close.

Koninklijke brevetten

In het licht van haar functies worden bepaalde opdrachten, zoals de uitreiking van koninklijke brevetten of burgerlijke onderscheidingen, toevertrouwd aan de hoge ambtenaar.

Net als in 2022 en 2023 werden verschillende uitreikingen van koninklijke brevetten georganiseerd, zoals op 30 november 2023 (vzw Petanqueclub Het Frankveld, vzw Belgische Bowlingsport Federatie en vzw Belgische Vereniging der Podologen), 13 april 2024 (vzw Recherche et formation socioculturelles) en 20 juni 2024 (vzw Petanqueclub 'Les Jardins' van Schaarbeek, Fédération belge de Scrabble, vzw Ombrage Tennis Club en vzw Belgische Kamer van Deskundigen in Kunstwerken).

D INTERNATIONALE BETREKKINGEN

Association des Préfets et Représentants de l'État de Francophonie

Sinds 2023 is de hoge ambtenaar van de agglomeratie lid van het bureau van de *Association des Préfets et des Représentants de l'État de la Francophonie* (APREF). Dit is een vereniging die prefecten en vertegenwoordigers van Franstalige landen de gelegenheid wil bieden om van gedachten te wisselen over hun respectievelijke bezorgdheden, praktijken en administratieve culturen, door hen een kader voor ontmoeting, uitwisseling en werk te bieden.

De APREF organiseerde op 8 december zijn vierde forum in de militaire school van Parijs wat de leden van de vereniging de gelegenheid bood om te debatteren over de uitdagingen van de ecologische transitie en van duurzame ontwikkeling bij de uitvoering van het overheidsbeleid. In dat kader heeft de hoge ambtenaar tijdens het rondetafelgesprek over de uitdagingen van biodiversiteit uiteengezet wat de impact is van bepaalde crisissen op het milieu, en ook wat haar rol is in het beheer van noodsituaties. Die uiteenzetting was ook een gelegenheid om te wijzen op het belang van de biodiversiteit voor de preventie van extreme weersverschijnselen of zelfs andere rampen.

In het kader van de 19e Top van de Francophonie die plaatsvond in oktober 2024 in Frankrijk, organiseerde het APREF een rondetafelgesprek in samenwerking met de minister van Binnenlandse Zaken en met het keurmerk van de *Organisation Internationale de la Francophonie* (OIF). Dat rondetafelgesprek vond plaats op 3 oktober 2024 op de prefectuur van de regio Île-de-France in Parijs en had als thema: “Creëren, innoveren en ondernemen in het Frans: de rol van de vertegenwoordiger van de staat op het lokale niveau”.

Tot slot heeft de hoge ambtenaar meegewerkt aan verschillende digitale brieven die het APREF publiceert omdat de vereniging haar bekendheid wil vergroten en het delen van kennis tussen haar leden wil aanmoedigen.

Aan de zijde van vertegenwoordigers uit Libanon, Haïti, Frankrijk, Zwitserland, Ivoorkust en Congo die hun ervaringen deelden, heeft de hoge ambtenaar uitleg gegeven over de samenwerkingsovereenkomsten tussen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het European Space Agency (ESA) rond het gebruik van satellietbeelden en -gegevens tijdens noodsituaties.

European Association of State Territorial representatives

De European Association of State Territorial representatives (EASTR) wil uitwisseling tussen haar leden (die al dan niet behoren tot de Europese Unie) faciliteren door Europese Dagen te organiseren. Die ontmoetingen bevorderen het leggen van contacten, een betere kennis van elkaars territoriale administratie en een dieper inzicht in de uitvoering van overheidsbeleid op het terrein.

De hoge ambtenaar is sinds 2023 lid van de raad van bestuur en nam deel aan de 29e editie van de Europese Dagen, van 2 tot 4 mei 2024 in Izmir (Turkije), met als thema het beheer van natuurrampen door de territoriale vertegenwoordigers van de staat.

Ontvangst van internationale delegaties en hoogwaardigheidsbekleders

Van 16 tot 18 april 2024: op uitnodiging van Hunne Majesteiten de Koning en Koningin brachten Hunne Koninklijke Hoogheden de Groothertog en Groothertogin van Luxemburg een staatsbezoek aan België. Tijdens hun verblijf ontving de koninklijke familie de Groothertog en Groothertogin van Luxemburg in Brussel, Gent, Melsbroek en Luik. De hoge ambtenaar nam deel aan het ontvangstcomité voor de verschillende bezoeken en plechtigheden op het grondgebied van het BHG waaronder: de ceremoniële ontvangst op het Paleizenplein; een bezoek aan het stadhuis van Brussel; een staatsbanket in het kasteel van Laken; de opening van het Economisch Forum in het Egmontpaleis in Brussel; bezoek aan de tentoonstelling '*Histoire de ne pas rire. Het surrealisme in België*' in het Paleis voor Schone kunsten in Brussel en een concert van het Filharmonisch Orkest van Luxemburg in Flagey, aangeboden door de Groothertog en Groothertogin.

25 april 2024: op initiatief van directrice-generaal Geneviève Van Der Meeren vonden gesprekken plaats tussen de hoge ambtenaar en directeur-generaal Julien Marion alsook staatssecretaris Raed Arafat tijdens de 52e vergadering van directeurs van de Civiele Veiligheid die werd georganiseerd in Brussel in het kader van het Belgisch voorzitterschap van de Europese Unie 2024.

Van 26 tot 29 september 2024: het Brussels Hoofdstedelijk Gewest had de eer om Zijne Heiligheid Paus Franciscus I te verwelkomen in het kader van een langverwacht apostolisch bezoek. De hoge ambtenaar nam in dat kader deel aan verschillende ontvangstcomités ter gelegenheid van de bezoeken en plechtigheden die werden georganiseerd voor paus Franciscus.

15 oktober 2024: de hoge ambtenaar ontving de heer Harjit S. Sajjan, voorzitter van de King's Privy Council for Canada, minister van Civiele bescherming en minister verantwoordelijk voor het Agentschap voor economische ontwikkeling van Pacifisch Canada, en zijn delegatie, in het gewestelijk crisiscentrum.

Dat bezoek paste binnen het kader van de hervorming van de noodplanningsdiensten in Canada. Met de toename van natuurrampen, zoals bosbranden en orkanen, en de recente gezondheids crisissen, wordt de capaciteit van de Canadese diensten op de proef gesteld. Canada wil zijn antwoord inzake crisisbeheer versterken, en laat zich hiervoor deels inspireren door internationale voorbeelden zoals België.

Die ontmoeting bood de twee instanties de gelegenheid om hun respectievelijke ervaringen met crisisbeheer te delen, en versterkte tegelijk de internationale samenwerking op dit essentiële gebied.

Efus-conferentie

Op 20, 21 en 22 maart 2024 vond in het BHG de 8^e internationale conferentie over veiligheid, democratie en steden plaats, het resultaat van een samenwerking tussen safe.brussels en het Europees Forum voor stedelijke veiligheid (Efus) sinds 2016. Die drie dagen brachten honderden deelnemers (autoriteiten, deskundigen en veiligheidsberoepen) uit Europese steden en regio's bijeen om de uitdagingen voor de veiligheid te belichten vanuit verschillende hoeken.

In dat kader heeft de hoge ambtenaar herhaaldelijk gesproken, zowel bij de opening als aan het slot van het evenement, maar ook op 22 maart, dag van de herdenking van de aanslagen in Brussel en Zaventem in 2016, ter inleiding van het panel van deskundigen over het crisisbeheer op lokaal niveau.

TOEPASSING VAN DE WAPENWET

1. DIENST WEAPONS & EXPLOSIVES

¹⁸ Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 3 september 2015 houdende toekenning van opdrachten aan een hoge ambtenaar zoals bedoeld in artikel 48, derde lid, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, BS, 24 december 2015.

¹⁹ Het koninklijk besluit van 20 september 1991 tot uitvoering van de Wapenwet en het koninklijk besluit van 29 december 2006 tot uitvoering van sommige bepalingen van de Wapenwet van 8 juni 2006.

Voor wat betreft de wet van 8 juni 2006 houdende regeling van economische en individuele activiteiten met wapens, bepaalt het besluit van de Brusselse regering van 3 september 2015¹⁸ dat de hoge ambtenaar de bevoegdheden van een provinciegouverneur uitoefent, tenzij deze wet hierover anders beschikt.

De bevoegdheid met betrekking tot wapens is een federale aangelegenheid die onder de FOD Justitie valt.

In overeenstemming met de hierboven genoemde wet en de voornaamste uitvoeringsbesluiten ervan¹⁹, zijn de opdrachten van de hoge ambtenaar:

- + Verlenen van vergunningen voor wapenbezit (model 4), vergunningen voor wapendracht (model 5), Europese vuurwapenpassen, erkenningen als wapenverzamelaar (model 3), erkenningen als wapenhandelaar (model 2), erkenningen schietstand (model 13), bijzondere erkenningen (model 7) en erkenningen als wapenvervoerder (model 7).
- + Vijfjaarlijkse controle op de vergunning voor wapenbezit, de erkenning als wapenverzamelaar, de erkenning als wapenhandelaar, de erkenning schietstand, de bijzondere erkenningen en de erkenning als wapenvervoerder.
- + Nemen van besluiten tot beperking, opschorting of intrekking/weigering van vergunningen voor wapenbezit, vergunningen voor wapendracht, Europese vuurwapenpassen, erkenningen als wapenverzamelaar, erkenningen als wapenhandelaar, erkenningen schietstand, bijzondere erkenningen en erkenningen als wapenvervoerder, met name op grond van de openbare orde.

De hoge ambtenaar is dus bevoegd voor iedere aanvrager die op het grondgebied van een van de 19 Brusselse gemeenten zijn hoofdverblijf heeft (als het gaat om de vergunning voor wapenbezit of wapendracht of de Europese vuurwapenpas) of zijn activiteit uitoefent (als het gaat om de erkenning als wapenhandelaar, schietstand, wapenverzamelaar en de bijzondere erkenning).

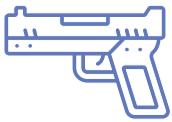
De wapenwet is echter niet van toepassing op de ordediensten (voor dienstwapens van de politie en de strijdkrachten gelden specifieke reglementeringen). Bovendien hebben de gewesten exclusieve bevoegd-

heden op het gebied van de jacht (afgifte van jachtvergunningen) en de in- en uitvoer van wapens (afgifte van in- en uitvoerlicenties), terwijl de gemeenschappen bevoegd zijn op het gebied van de schietsport (afgifte van sportschutterslicenties).

Aangezien de kwestie 'wapens' vele machtsniveaus aangaat, werkt de hoge ambtenaar dagelijks nauw samen met vele diensten, zoals de wapendiensten van de 6 Brusselse politiezones, de wapendienst van de Federale Gerechtelijke Politie, de Dienst Speciale Zaken van Parket Brussel, de Federale Wapendienst van de FOD Justitie, de wapendiensten van de 10 provincies, de wapendienst van de Staatsveiligheid, het Centraal Vuurwapenregister, de Proefbank voor vuurwapens, de Cel Vergunningen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de veiligheidsdiensten van de Europese Commissie, de Raad van de EU, het Europees Parlement, de NAVO en de ambassades op het Brusselse grondgebied. Om de banden tussen die verschillende diensten te versterken, organiseert de hoge ambtenaar elk jaar een vergadering voor de actoren op het gebied van wapenwetgeving (in 2024 vond die vergadering plaats op 16 april).

Het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest telt meer dan 7000 wapenbezitters en elk jaar wordt een aanzienlijk aantal vergunningen voor wapenbezit afgeleverd (422 in 2021, 569 in 2022, 596 in 2023 en tot nu toe 370 in het lopende jaar 2024). Ook zijn er heel wat vijfjaarlijkse controles (afgewerkte controles: 1218 in 2021, 1059 in 2022, 1877 in 2023 en tot nu toe 812 in het lopende jaar 2024). Ieder jaar worden besluiten tot intrekking en weigering genomen (57 in 2021, 39 in 2022, 56 in 2023 en 44 in het lopende jaar 2024). Daarnaast hebben 44 wapenverzamelaars, 18 wapenhandelaars/tussenpersonen en 9 schietbanen een erkenning. Overigens hebben ongeveer honderd EU- en NAVO-veiligheidsfunctionarissen en drie particulieren een vergunning om een wapen te dragen.

Tot slot werd in 2023 en 2024 de geleidelijke digitalisering van de 'papier' dossiers, opgestart in 2021-2022, ook verdergezet via de federale 'wapen-databanken'.

Het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest telt meer dan 7000 wapenbezitters

596 in 2023 en tot nu toe
370 in het lopende jaar 2024

56 in 2023 en 44 in
het lopende jaar 2024

44 wapenverzamelaars,
18 wapenhandelaars/tussenpersonen
en 9 schietbanen erkend

COMMUNICATIE EN INFORMATIE AAN DE BEVOLKING

1. MONODISCIPLINAIR PLAN D5

²⁰ Zie LAVAUX S. *Activiteitenverslag van de hoge ambtenaar van de Brusselse Agglomeratie 2022-2023*, Brussel, 2024, p. 43. Online op de website van [saf-brussels](https://www.saf-brussels.be).

De bijwerking van het monodisciplinair plan D5 (Discipline 5 - 'Informatieverstrekking aan de bevolking') van de hoge ambtenaar van de Brusselse agglomeratie die van start ging in 2022 was het resultaat van de denkoefening van een specifieke werkgroep, gericht op de verbetering en modernisering van het plan²⁰. Het nieuwe plan is gebaseerd op het koninklijk besluit van 2019 met betrekking tot de noodplanning en past binnen een operationele en eenvoudig te gebruiken structuur.

Nadat het monodisciplinair plan D5 was goedgekeurd in de veiligheidscel van 17 november 2023, werd het regelmatig bijgewerkt om afgestemd te blijven op de noden en realiteit op het terrein. Dat plan vormt voortaan een echte bibliotheek van tools, met bijna veertig fiches over werkprocessen, handleidingen van tools, reflexfiches en *templates*. Het vormt nu een onmisbaar instrument om de bevolking te informeren en te waarschuwen in geval van een noodsituatie.

In 2024 is het monodisciplinair plan nog verder geëvolueerd met de toevoeging van nieuwe fiches, onder meer in verband met zomerse weersomstandigheden, storingen bij de noodcentrale 112 en het gebruik van de app voor social media monitoring Coosto.

Doel van deze gids is om een referentiewerk te worden op het vlak van crisiscommunicatie en dienst te doen als gids met goede praktijken voor de professionals die betrokken zijn bij het beheer van noodsituaties.

2. BIJDRAGE VAN DE DIENST COMMUNICATIE AAN DE DISCIPLINE 5

Als het gaat om crisiscommunicatie is de dienst Communicatie van safe.brussels een onmisbare partner voor de hoge ambtenaar, de Brusselse instellingen, de hulp- en interventiediensten en de bevolking. Dat vertaalt zich in de ondersteuning die de dienst verleent aan de gewestelijke en federale communicatie, zijn actieve deelname aan de maandelijkse vergaderingen van de informatiecel van de provinciale verantwoordelijken voor crisiscommunicatie, en de regelmatige bijwerking van het monodisciplinair plan D5 volgens de realiteit op het terrein.

Via haar digitale communicatiekanalen verspreidt safe.brussels regelmatig onder meer belangrijke informatie over de mobiliteit bij grote evenementen in het Brussels Gewest en aanbevelingen in verband met de weersomstandigheden. Op die manier wil safe.brussels een veiligheidscultuur invoeren bij het grote publiek.

Om het crisisbeheer optimaal voor te bereiden, worden specifieke fiches opgesteld voor evenementen als de 20 km van Brussel, de BXL Tour, staatsbezoeken, autoloze dagen, de Marathon van Brussel, oudejaarsavond, de nationale feestdag en grote manifestaties.

De discipline 5 van safe.brussels omvat de alarm- en informatieopdrachten die in een provinciale crisissituatie onder de verantwoordelijkheid van de hoge ambtenaar vallen.

3. COMMUNICATIE IN HET KADER VAN HET PROJECT BRU RESPONSE

²¹ Zie de rubriek 'Newsletter BRU response' van de pagina gewijd aan het programma BRU response op de website van safe.brussels.

Het initiatief BRU response is bedoeld om de autoriteiten en hulpdiensten te ondersteunen met het oog op de coördinatie, de harmonisering en het meer zichtbaar maken van alle gewestelijke initiatieven op het vlak van noodplanning en crisisbeheer, en om de risicocycclus uit te voeren in het BHG. BRU response sluit helemaal aan bij de gemeenschappelijke doelstelling 'Voor een veilig Brussel', die alle veiligheidsactoren in Brussel nastreven. Burgerparticipatie is een transversale bekommernis geworden voor het BHG. Het idee is om enerzijds de afstand tussen de burgers en het gewestelijk beleid te verkleinen en anderzijds de burgers een stem te geven in het openbaar debat.

Na een geslaagde proeffase werd het project verder uitgerold, met burgerontmoetingen in 4 bijkomende gemeenten en bijbehorende communicatieacties (reclamekubussen, persberichten, posts op sociale netwerksites, begeleiding van de gemeenten).

Een van de doelstellingen van de communicatie is banden smeden tussen de vrijwilligers van de verschillende gemeenten. In die context werden twee nieuwsbrieven gepubliceerd in het eerste halfjaar van 2024. Die nieuwsbrieven vestigen de aandacht op de burgerontmoetingen, het activeren van de reserve in de verschillende gemeenten, de theorie van het crisisbeheer. De gemeentelijke NPC's stuurden de nieuwsbrieven via mail naar de reservisten en ze kunnen worden geraadpleegd op de website van safe.brussels²¹.

In februari en september 2024 waren er opleidingen voor de vrijwilligers in de brandweerkazerne van Brussel. Verschillende communicatieacties hebben geleid tot artikelen en interviews in de Nederlandstalige en Franstalige pers. Dankzij de aanwezigheid van de D5-verantwoordelijke van de hoge ambtenaar van de Brusselse agglomeratie werd tijdens de opleiding ook het communicatieaspect belicht.

Tot slot werd in 2024 gestart met de ontwikkeling van een BRU response-webpagina. Die pagina is bedoeld om het project meer zichtbaarheid te geven en de gemeenschap van vrijwilligers te versterken dankzij een exclusieve ruimte die toegang biedt tot opleidingstools, terugblikken met foto's op de verschillende evenementen en een agenda.

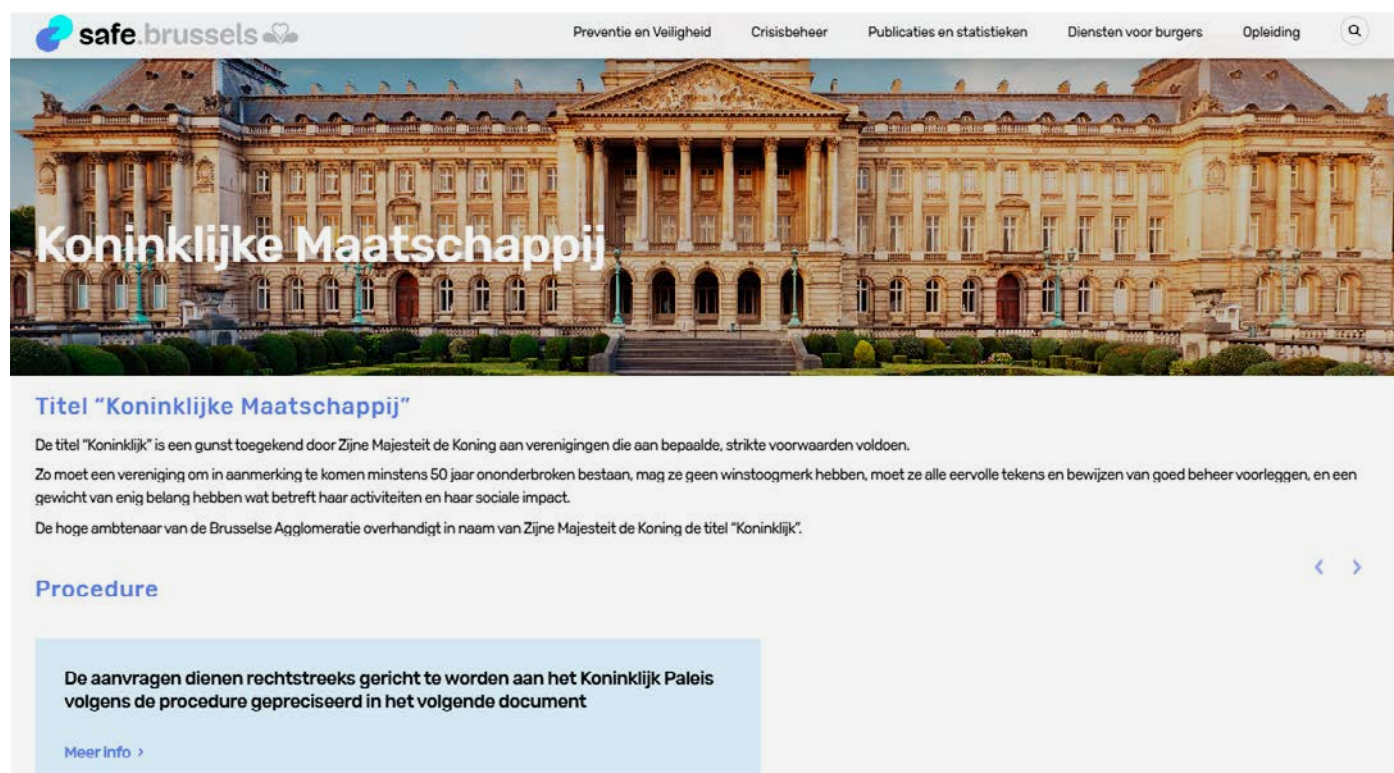
4. ONTWIKKELING VAN DE WEBSITE SAFE.BRUSSELS

A LANCERING VAN DE PAGINA 'BEREID JE VOOR' OP SPECIFIEKE RISICO'S IN HET BHG

In het kader van de verspreiding van informatie afkomstig uit de risicoanalyse, werd op de website een nieuwe pagina met als titel 'Bereid je voor' online gezet in 2023. Die pagina is bedoeld om de bevolking te informeren over de risico's op het grondgebied van het BHG, de preventiemaatregelen die de overheid neemt en de tools die ter beschikking staan om de waarschuwingen te volgen in het geval van een crisis. De pagina is opgebouwd met een hoofdgedeelte dat op een algemene manier de risicoanalyse voorstelt en subpagina's voor elk specifiek risico. Momenteel worden drie specifieke risico's uitvoeriger toegelicht. Aan andere wordt nog gewerkt.

B AANMAAK VAN DE PAGINA 'KONINKLIJKE MAATSCHAPPIJ'

Om gemakkelijker toegang te krijgen tot informatie en tot de aanvraagprocedure voor een koninklijk brevet werd een nieuwe pagina aangemaakt. Voortaan is alle informatie gebundeld op één plek die direct toeganke-lijk is vanaf het hoofdmenu van de website. Zo kunnen gebruikers gemakkelijk de voorwaarden om een dossier in te dienen raadplegen.

safe.brussels Preventie en Veiligheid Crisisbeheer Publicaties en statistieken Diensten voor burgers Opleiding

Koninklijke Maatschappij

Titel "Koninklijke Maatschappij"

De titel "Koninklijk" is een gunst toegekend door Zijne Majesteit de Koning aan verenigingen die aan bepaalde, strikte voorwaarden voldoen.

Zo moet een vereniging om in aanmerking te komen minstens 50 jaar ononderbroken bestaan, mag ze geen winstoogmerk hebben, moet ze alle eervolle tekens en bewijzen van goed beheer voorleggen, en een gewicht van enig belang hebben wat betreft haar activiteiten en haar sociale impact.

De hoge ambtenaar van de Brusselse Agglomeratie overhandigt in naam van Zijne Majesteit de Koning de titel "Koninklijk".

Procedure

De aanvragen dienen rechtstreeks gericht te worden aan het Koninklijk Paleis volgens de procedure gepreciseerd in het volgende document

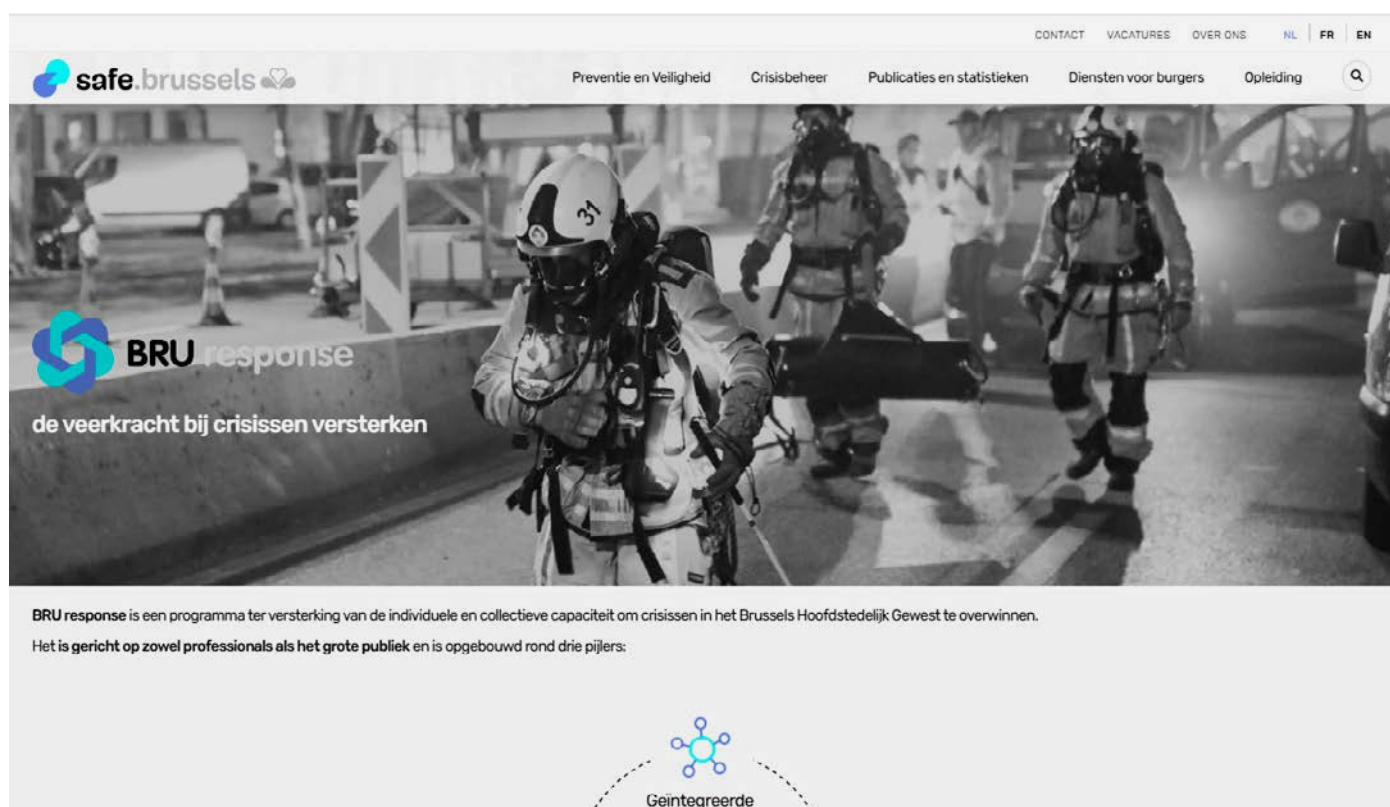
[Meer Info >](#)

C EVOLUTIE VAN DE PAGINA 'DE HOGE AMBTENAAR'

De pagina 'De hoge ambtenaar' werd in 2024 uitgebreid met nieuwe informatieve blokken. De gebruikers hebben nu toegang tot het Witboek van het crisisbeheer en er is een link naar alle BRU response-nieuwsbrieven.

D DENKOEFFENING OVER DE PAGINA 'BRU RESPONSE' EN DE VOORBEHOUDEN RUIMTE

In de loop van 2024 werden reflecties opgestart rond de aanmaak van een pagina 'BRU response' en een gesloten ruimte voor reservisten en in de zomer van 2024 werd die ruimte, die specifiek aan dit project is gewijd, online gezet. De dienst Communicatie van safe.brussels heeft ook de domeinnaam gereserveerd: brurresponse.brussels.

The screenshot displays the homepage of safe.brussels. At the top, there is a navigation bar with links for CONTACT, VACATURES, OVER ONS, and language options NL, FR, EN. Below this is a secondary menu with links for Preventie en Veiligheid, Crisisbeheer, Publicaties en statistieken, Diensten voor burgers, and Opleiding. The main banner features a black and white photograph of firefighters in full protective gear. Overlaid on the left side of the banner is the BRU response logo, which consists of a blue and green geometric icon followed by the text 'BRU response'. Below the logo, the text 'de veerkracht bij crisissen versterken' is written in white. At the bottom of the page, there is a small blue geometric icon and the word 'Geïntegreerde'.

safe.brussels

CONTACT VACATURES OVER ONS NL FR EN

Preventie en Veiligheid Crisisbeheer Publicaties en statistieken Diensten voor burgers Opleiding

BRU response
de veerkracht bij crisissen versterken

BRU response is een programma ter versterking van de individuele en collectieve capaciteit om crisissen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te overwinnen.
Het is gericht op zowel professionals als het grote publiek en is opgebouwd rond drie pijlers:

Geïntegreerde

5. COMMUNICATIE- CAMPAGNES

De communicatiecampagne van safe.brussels was erop gericht de inschrijvingen op BE-Alert te verhogen en de gewestelijke test van 4 april 2024 toonde een sterk engagement voor de veiligheid van de burgers van het BHG. Bij die gelegenheid werd een sms gestuurd naar meer dan 1,3 miljoen burgers van het Brussels Gewest. Meer dan 4000 personen schreven zich in om gewaarschuwd te worden in geval van een noodsituatie.

Met een kleurrijk en levendig motion design filmpje is de dienst Communicatie erin geslaagd het belang van de tool BE-Alert duidelijk en boeiend aan te tonen, en benadrukt ze tegelijkertijd het solidaire en preventieve karakter van het platform.

Voor de campagne diende een tijdelijke webpagina te worden gemaakt om de specifieke communicatie en de boodschap van het filmpje te ondersteunen en om bezoekers naar de inschrijfpagina van het platform te leiden.

Met de test van 4 april 2024 konden de autoriteiten de capaciteit van het BE-Alert-systeem testen op grote schaal en eventuele verbeterpunten opsporen. Het lage aandeel Brusselse inschrijvingen benadrukt het belang om de bevolking te sensibiliseren voor de inschrijving op het platform om de reactiviteit in geval van een noodsituatie te verhogen.

The screenshot shows the website interface for safe.brussels. At the top, there is a navigation bar with a menu icon, a search icon, the 'bx1' logo, the text 'Alertez-nous', and a bell icon. Below this is a horizontal menu with five items: 'Accueil', 'BX1 Radio', 'Direct TV', 'Dernier JT', and 'Agenda' (which is highlighted in pink). The main content area features a section titled 'Elections du 9 juin 2024' with four sub-items: 'Violences dans le milieu de la drogue', 'Les agriculteurs en colère', 'Communales 2024', and 'Bruxelles Europe'. Below this is a large video player with the title 'Le 18h'. The video shows a woman, Sophie Lavaux, identified as the 'DIRECTRICE GÉNÉRALE DE SAFE.BRUSSELS', speaking in an office setting.

6. OPVANG VAN OEKRAÏNERS DIE TIJDELIJKE BESCHERMING GENIETEN

In het kader van de inspanningen van het BHG om personen op te vangen die gevlucht zijn voor het conflict in Oekraïne, waren er initiatieven om met het publiek te communiceren rond die humanitaire zaak en de doelgroep te informeren. De hoge ambtenaar speelde een sleutelrol in de coördinatie van de communicatieacties binnen Werkgroep 7 (WG7), het orgaan dat belast was met de communicatie en sensibilisering binnen het BHG.

De website helpukraine.brussels werd ook in 2024 geregeld bijgewerkt. Onder toezicht van de hoge ambtenaar, die de WG7 voorzit, werd die site regelmatig verrijkt met relevante informatie, zoals:

- + De acties van het BHG om vluchtelingen uit Oekraïne op te vangen;
- + Nieuws over de situatie van Oekraïense onderdanen in België;
- + Terbeschikkingstelling van een agenda met een lijst van activiteiten die openstaan voor de doelgroep.

Die regelmatige bijwerkingen zorgden ervoor dat de site een essentiële hulpbron bleef voor de doelgroep.

Contact:

safe.brussels
contact@safe.brussels
De Lignestraat 40 - 1000 Brussel

Meer informatie:

www.safe.brussels

Verantwoordelijke uitgever:

Sophie LAVAUX, directeur-generaal
De Lignestraat 40
B-1000 Brussel

D/2025/14.168/8

© safe.brussels 2025
Alle rechten voorbehouden

Design: Stoëmp Studio

Het geheel of gedeeltelijk kopiëren van deze publicatie is enkel toegestaan onder de uitdrukkelijke voorwaarde dat de bron duidelijk wordt vermeld als volgt: "LAVAUX Sophie, *Activiteitenverslag van de hoge ambtenaar van de Brusselse agglomeratie 2023-2024*, Brussels, 2025".

